O bandă de mafioţi sprijinită de cîteva mii de securişti

Interviu cu EMIL HUREZEANU (pag. 3)

CONVORBIRI LITERARE

FONDAT 1867 DE „JUNIMEA"

Săptămînal editat de Uniunea Scriitorilor din România serie nouă nr. 16 (1305) mai 1991

Consiliul Uniunii Scriitorilor, întrunit pe 29 aprilie 1991, a luat în dezbatere situaţia dramatică a culturii române, ca urmare a deteriorării vieţii economice şi a aşazisei liberalizări a preţurilor. Consiliul Uniunii constată cu amărăciune şi îngrijorare indiferenţa guvernanţilor faţă de soarta culturii române şi hotărăşte :

1. Însărcinarea Comitetului Director cu elaborarea unui raport asupra crizei actuale a culturii româneşti, a cauzelor şi a consecinţelor ei pe plan naţional ;

2. Organizarea unui simpozion naţional pe tema : „Cultura română în pericol", la care să fie invitate personalităţi aparţinînd parlamentului, guvernului, vieţii culturale şi artistice, presei române şi străine, precum şi ale altor organisme internaţionale interesate în protejarea culturii.

CONSILIUL UNIUNII SCRIITORILOR

Între premier și președinte

Zilele trecute, domnul Iliescu i-a primit pe reprezentanţii principalelor partide de opoziţie din parlament, discuţia concentrîndu-se asupra remanierii guvernamentale şi a posibilităţii unui guvern de uniune naţională. Nu e prima dată cînd preşedintele abordează un asemenea subiect. Ori de cîte ori situaţia ameninţa să devină dramatică, primejduind puterea, era lansată ideea guvernului de uniune naţională ca eventuală soluţie a crizei. Dar îndată ce lucrurile păreau a se linişti, ea era ştearsă din agenda prezidenţială, încărcată pînă la refuz cu primiri inutile cărora li se făcea o disproporţionată reclamă. În momentul de faţă, datele sînt, măcar în parte, altele. A devenit clar pentru toată lumea că actuala criză se adînceşte cu o repeziciune nescontată şi că efectele ei pe plan politic, social, economic şi psihologic sînt de-a dreptul dezastruoase. După cum a devenit limpede şi faptul că guvernul Petre Roman n-are soluţii viabile pentru oprirea degringoladei generale, el prefăcîndu-se doar a cîrpi lucrurile pe ici, pe colo, de fapt asistînd neputincios la vertiginoasa lor prăbuşire. Motiv pentru care popularitatea premierului a scăzut considerabil nu numai în rîndurile electoratului, dar chiar şi într-ale propriului partid. Acest declin al credibilităţii îl va fi pus, probabil, pe gînduri şi pe domnul Iliescu, ale cărui aprecieri în cadrul recentei întîlniri cu opoziţia au fost incomparabil mai elastice, el neexcluzînd eventualitatea unui guvern prezidat de o personalitate independentă. Deşi e greu de închipuit cum ar putea conduce un astfel de guvern cîtă vreme parlamentul e ca şi monocolor. Oricum, e puţin probabil ca preşedintele să nu fi întrevăzut foloasele politice imediate pe care le-ar putea trage din desemnarea altui premier, mai ales acum, cînd, în urma semnării tratatului de amiciţie cu U.R.S.S., propriu-i credit a suferit o apreciabilă şi, din punctul său de vedere, îngrijorătoare scădere. Pe fondul nemulţumirii generale a populaţiei, lăsate pradă sărăciei lucii, acest act, ce aduce un grav prejudiciu sentimentului naţional, are toate şansele să fie picătura ce face să se reverse paharul. Încît nu e imposibil ca instinctul de conservare să-l determine pe preşedinte a-şi lua, cum se zice, mîinile de pe domnul Roman.

De cînd e prim ministru, Petre Roman a greşit enorm. Însă niciodată nu şi-a recunoscut erorile, cerîndu-şi scuze pentru ele. Orgolios, a tratat numeroasele şi repetatele critici cu dispreţ, apărîndu-se prin invocarea pretinsului lor substrat politic. Sigur că ele erau, inevitabil, şi politice. Dar ar fi o tristă probă de cecitate să le reducem doar la atît. Criticile aveau, în principal, raţiuni economice şi abia pe urmă politice. Ele vizau programul reformării economiei, principial acceptabil, însă aplicat fără o minimă prudenţă, haotic, aproape iresponsabil. Falimentul în care ne zbatem este urmarea directă a declanşării unor mecanisme pe care guvernul nu era pregătit să le controleze. Şi nici nu a învăţat, între timp, să o facă. El e nemijlocit răspunzător de nimicirea a ceea ce era cît de cît recuperabil în economie, de datoriile externe contractate fără rosturi vizibile, de transformarea ţării în talcioc, de promovarea sistematică a incompetenţei şi arivismului, de emigrarea specialiştilor, de reînscăunarea atotputernicei birocraţii. Nimic din multele promisiuni făcute de Petre Roman acum un an nu s-a împlinit. A experimentat, sperînd să nimerească soluţia salvatoare, pe seama cetăţeanului, îndemnat să muncească, să îndure, să aibă răbdare. Iar efectele experienţelor se văd azi cu ochiul liber. În disperare de cauză, a simulat o remaniere de guvern, manevră considerată ridicolă pînă şi de parlamentarii partidului la putere, şi a promis, cu uşurinţa copilului pe cale de a fi pedepsit pentru o boroboaţă, să se îndrepte, să devină mînă forte, să facă „minuni". Aşadar : să mai avem răbdare ! Aceeaşi apă de trandafiri risipită cu dărnicie, acelaşi patos de circumstanţă, aceeaşi descriere a viitorului luminos cu care am fost amăgiţi vreme de 45 de ani. Şi a mai spus ceva premierul, de astă dată prin gura purtătorului său de cuvînt, iremediabilul Baltazar : că F.S.N.-ul a cîştigat detaşat alegerile de la 20 mai, aşa că nu se poate pune chestiunea unui guvern de altă orientare. Mod clar de a avertiza că nu intenţionează să demisioneze. Ca să fiu sincer, nici nu mă aşteptam la altceva. Căci nu binele ţării îl ur-

Al. DOBRESCU

(continuare în pag. 2)

centenar

O figură de ctitor: Ion C. Brătianu

A comemora pe marii înaintași nu e un simplu gest de pietate. Sîntem datori să o facem, întrucît gîndul și fapta lor ne determină în bună măsură acțiunile. E firesc deci să căutăm a le cunoaște cît mai bine, e necesar să ținem seama de ele mereu, spre a ne limpezi gîndul propriu și a ne proiecta fapta într-un orizont cît mai clar definit. Ne aflăm, ca națiune, încă în orizontul politic ce a prins contur în secolul XIX, cînd a fost creat statul unitar român și cînd o cultură națională corespunzătoare l-a putut legitima în fața lumii. A fost o etapă decisivă, ale cărei înfăptuiri nu se pot închipui decît pe seama unei vaste galerii de personalități. Între acestea, M. Kogălniceanu și Ion C. Brătianu se apropie atît ca destin politic cît și prin stingerea lor același an, acum un secol. Intrați aproape concomitent pe scena politică, la 1848, ei s-au „retras" la scurt timp unul după altul. Ambii s-au bucurat inițial de o rodnică posteritate. Sistemul comunist a făcut însă ca numele lui Brătianu, mai ales, să fie mult timp ocolit sau denigrat cu obstinație. Este un motiv în plus să ne întoarcem cu gîndul la el, să-i evocăm aportul la resurecția lumii românești și la organizarea ei modernă.

Născut la 2/14 iunie 1821, la Pitești, Ion C. Brătianu a intrat de timpuriu în armată, a făcut apoi (din 1841) studii militare la Paris, unde s-a împrietenit cu C. A. Rosetti și a luat parte la protestele tinerimii contra „regalității burgheze", cum a fost numită domnia lui Louis Philippe. Întors în țară, sub impactul revoluției ce izbucnise în metropola de pe Sena, el a devenit una dintre căpeteniile revoluției române. Alături de fratele său, Dimitrie, de Heliade, Bălcescu, C. A. Rosetti, I. Ghica, G. Magheru, Cristian Tell, frații Golescu ș.a., Ion Brătianu a adus o contribuție remarcabilă la structurarea programului în cauză. Însă revoluția înfrîntă atunci, prin intervenția armată otomană, într-o conjunctură de ansamblu nefavorabilă, el luă din nou calea Franței, rămînînd în exil pînă la 1857. În plină criză orientală, înfocatul „căuzaș" s-a străduit să participe la definirea noii strategii. Acolo a publicat el, la 1853, eseul **Naționalitatea**, unde afirma că „a trăi ca nație este cea dintîi condiție a unui popul", oricare, condiție irealizabilă „sub steagul despotismului". De aceea, Brătianu asocie libertatea și democrația la amintitul imperativ național, convins că numai astfel românii puteau intra sub „steagul Europei democratice". Vechiul crez internaționalist, care îl făcuse să spere o clipă în revoluția europeană și să participe chiar la o conspirație împotriva lui Napoleon III, se împletea astfel cu un program național tot mai bine conturat. Înfrîngerea Rusiei în războiul din Crimeia a netezit calea acestui program. I. C. Brătianu a fost, fără îndoială, unul dintre arhitecții săi cei mai de seamă.

„Un trup și un suflet", acesta trebuia să fie îndemnul salutar în noua epocă. Unirea se cuvenea înfăptuită mai întîi, fie (momentan) și numai în zona extracarpatină. E crezul căruia și-a dedicat Brătianu marea lui energie militantă, constructivă, dinamizatoare. Spirit practic, de un pragmatism superior, el a înțeles că era timpul instituționalizării sistematice și a stăruit în această direcție. E semnificativ un raport al Comisiei de urgență pe care l-a prezentat Divanului ad-hoc, la 9 octombrie 1957, raport în care insista pentru Unire, autonomie, domn străin, guvern constituțional. Fidelitatea față de acest program l-a făcut să ia parte mai tîrziu la detronarea lui Cuza (11 februarie 1866), să-și consacre apoi energia unei vaste opere de construcție social-politică. A contribuit esențial la instaurarea dinastiei de Hohenzollern la războiul de independență și la instituirea regalității. Ministru în mai multe cabinete, el a condus guvernul într-o lungă perioadă (1876—1888), contribuind la organizarea Partidului Liberal și a țării însăși ca stat modern. O parte din marile reforme, statutul juridico-politic, monarhia constituțională îi datorează lui I. C. Brătianu enorm, ca și orientarea politicii externe după războiul ce s-a încheiat cu tratatul de la Berlin. S-a stins din viață, aproape septuagenar, la 4/16 mai 1891, lăsînd un mare gol în istoria și politica României, cum a ținut să spună atunci C. C. Cantacuzino, primul ministru în funcțiune. La rîndul său, Kogălniceanu se adresa familiei îndoliate, făcînd elogiul personalității celui dispărut în termeni de înaltă apreciere.

Dispărea un om politic, însă și un publicist capabil de analize în care cunoașterea istoriei se îmbina cu aceea a realității imediate. Ajunge să amintim, pentru a ilustra numai ipostaza din urmă, **Mémoire sur l'empire d'Autriche** (1815) și **Mémoire sur la situation de la Moldo-Valachie** (1857), scrieri urmate de alte memorii, dări de seamă, discursuri, polemici, între care **La question religieuse en Roumanie** (1866) se cuvine încă a fi reținută. Preocupat să cîștige simpatii pentru neamul său, a pus la lucru multele sale relații cu ziariști, profesori, oameni politici. H. Ubicini, H. Desprez, P. Bataillard, Ed. Quinet, J. Michelet sînt doar cîteva nume dintr-o lungă serie, impresionantă și prin rezonanța lor culturală. Un duh regenerativ se simte în orice inițiativă a sa. Într-un articol din **Republica română** (1851), Brătianu condamna „șovăirile și fricile" vădite în timpul revoluției, îndemnînd la trezie, la faptă, în numele unui mesianism ce trebuia să ne asigure un loc onorabil pe continent: „Voi ce vă ziceți români, nu simțirăți nimic, nu văzurăți nimic, n-auzirăți nimic, și nici o singură rază de soare nu atinse sloiul de gheață de pe inimile voastre!". România ar fi purtătoarea unei misiuni în Orientul european, aceea a democrației. Fără ea, „Evanghelia cea nouă, mult timp încă ar fi închisă pentru popoarele din juru-i și prin urmare s-ar face o despărțire mare între Orient și Occident, care ar stăvili încă civilizațiunea".

În lumina acestui mesianism se poate înțelege toată opera lui Brătianu, indiferent de registrul (istoric, propagandistic, practic) unde se plasează. O lungă ședere în străinătate i-a înlesnit perceperea exactă a situației de pe continent, iar bunul simț politic l-a făcut să opteze mereu pentru soluțiile ce puteau asigura maximum de profit patriei sale. Ca mulți dintre contemporanii săi, el a crezut în știință, în luminarea poporului prin școală, în raționalitatea gospodăriei comune. Nu de profetism cețos și de capricioasă taumaturgie avea trebuință atunci societatea românească, ci de mobilizare pentru construcția sistematică, perseverentă, a noilor instituții. „Vai de poporul acela al cărui viitor atîrnă de un entuziasm momentan sau de la devotamentul și curajul unor indivizi!". Viitorul se cuvenea deci așezat pe instituții, pe educație civică, pe regenerarea continuă a devotamentului pentru binele public, cum rezultă și dintr-un **Apel la conștiința națională**, subscris de I. C. Brătianu la 1859, apel caracteristic pentru modul său de gîndire și acțiune. Cum să se depășească vechile inerții? „Inacțiunea este începutul demoralizării, iar descurajarea, al imoralității", spunea energicul militant, îndemnîndu-și compatrioții la faptă, știind bine — ca în deviza de pe frontispiciul **Românului** — că „la fapta bună puțini s-adună, dar mult pot cei puțini împreună". De unde îndemnul mereu actual la solidaritate și coerență programatică. Ce alt îndemn ar trebui amintit azi, după un secol, care a pus de atîtea ori la încercare națiunea română? Ce gînd mai prețios am putea desprinde la nevoie, din bogata lui activitate, decît acela care situa într-un raport complementar știința și puterea? Clipa de față poate găsi în activitatea marelui ctitor nu numai o bună ocazie de reconfort, dar și un solid temei de reflecție asupra destinului românesc.

Al. ZUB

clipele vieții

Forma de guvernămînt (III)

„Instituția prezidențială" a fost introdusă la români, pentru prima oară, în mod nelegal și criminal, de călăul bolșevic Nicolae Ceaușescu, care în 1974 s-a autoproclamat „președinte", cu sceptrul și însemne butaforice, mimîndu-le pe cele domnești și regale. Hohotului de plîns al românilor i-a răspuns atunci hohotul de rîs al străinilor, de la clovnul sinistru Bokassa, „împăratul" Congoului, la Salvador Dali, sardonicul suprarealist a cărui telegramă către Ceaușescu la „instaurarea sceptrului" a fost publicată în „Scînteia".

În plină aberație comunistă, aceste aberații aproape că nu mai pot mira. O țară care nu a avut niciodată forma de guvernămînt republicană, devine „republică populară" — sub care cîteva sute de mii de cetățeni ai săi au fost uciși în condiții de neimaginat și o zecime din populație deținută în condiții asemănătoare — apoi „republică socialistă" — cu o teroare ceva mai rafinată în care „președintele" se împopoțonează, împreună cu pațachina lui, în chip de tiran absolut și exercită o dictatură absolută. Prerogativele „prezidențiale" ale lui Ceaușescu depășeau de la mare distanță prerogativele oricărui monarh inclusiv cele ale „împăratului" Bokassa, Șahului Persiei sau ale lui Nabuccodonosor. Și nu suferă nici o comparație cu prerogativele monarhului constituțional al României, care, conform Constituției, are doar o funcție reprezentativă și limitat executivă.

Autoritatea Constituției României a fost deasemeni uzurpată prin Legea electorală din martie 1990.

Singura sursă de legalitate a acestei „legi" ar fi fost voința poporului, manifestă prin Revoluția din decembrie 1989. Legea electorală, însă, a fost promulgată de F.S.N., organizație care, preluînd puterea după Revoluție a promis că nu va constitui un guvern, ci o administrație, și că nici într-un caz nu se va constitui în partid candidînd în alegeri. Aceste promisiuni au fost încălcate, așa încît legea electorală a F.S.N. nu are caracter de legitimitate și nici temei de drept. Și totuși, în virtutea acestei legi fără temei legal, s-au organizat alegeri în care, printre altele, s-a subînțeles ca existentă o funcție prezidențială în România și că cetățenii pot candida pentru o astfel de funcție. Ironia este că și unii cetățeni care cunoșteau Constituția țării și sînt ținuți s-o respecte, cum ar fi D-nii Radu Cîmpeanu și Ion Rațiu, nu s-au sfiit să candideze pentru o funcție inexistentă de jure, aceea de președinte al României. Nu e de mirare deci, că majoritatea electoratului a căzut pradă strategiei F.S.N.: de vreme ce votăm pentru cutare sau cutare candidat la președinția României, înseamnă că o astfel de funcție există; și mai departe, de vreme ce a fost ales un președinte, înseamnă că România este o republică, și, încă un pas, o republică prezidențială.

Or, încă o dată: România a devenit republică, mai întîi „populară" prin actul de abdicare forțată a Regelui, la 30 decembrie 1947. Instituirea „republicii populare" a fost un act ilegal, comis de o mînă de criminali susținuți de armata sovietică de ocupație. „Republica Populară Română" nu a avut nici legitimitate, nici temei legal, iar conducătorii ei au fost niște simpli uzurpatori, vinovați de crime imprescriptibile. Unii dintre ei, sau urmașii lor încearcă acum să servească lecții de „democrație prezidențială" aceluiași popor pe care l-a umilit, sărăcit și terorizat decenii la rînd.

„Republica Socialistă România" a fost proclamată în 1974, de Nicolae Ceaușescu, la fel de ilegal și criminal, și continuă să existe și astăzi în frunte cu un vechi nomenclaturist P.C.R. cu studii la Moscova. Pretenția de legitimitate în urma alegerilor de la 20 mai 1990 nu are temei, chiar dacă alegerile ar fi fost ireproșabile. Forma de guvernămînt legitimă și legală în România, conform Constituției țării, este monarhia constituțională, șeful de drept al statului fiind Regele Mihai. Menținerea formei de guvernămînt instaurată prin crimă și teroare de comuniști constituie un act de uzurpare și este posibil de urmărire penală. Odată cu restaurarea statului de drept, a Constituției țării, o legislație adecvată, decurgînd din aceasta, va intra în vigoare, și un aparat care să o aplice va fi creat. Această legislație democratică va putea da curs, printre altele, și punerii sub urmărire penală a celor vinovați de uzurparea puterii în stat și schimbarea ilegală a formei de guvernămînt.

* * *

Din punct de vedere practic, restabilirea formei legitime de guvernămînt nu pare a fi o chestiune prioritară în clipa de față: regat sau republică, țara are nevoie de stabilitate socială, investiții occidentale masive pentru a ieși din dezastrul economic, deschidere către Europa, redresare morală. Or, cătînd în jur, se vede bine că nici o forță internă sau externă nu poate dezlega nodul gordian care e astăzi societatea românească.

Fără a fi o soluție, ci o parte a soluției sau un prim pas către ea, restaurarea monarhiei constituționale, conform Constituției legitime a României, pare a fi totuși ultimul și singurul apel ce ne-a rămas. Teama ridicolă sau prefăcută a unora: că „Regele ne va lua cutare, și n-avem noi bani să întreținem un Rege" etc. denotă fie o ignoranță crasă, fie rea credință. Monarhul constituțional nu „ia" nimic, el folosește, în limitele precise prevăzute de lege, mijloacele necesare existenței și activității sale. Actualului „președinte" al României are, printr-o decizie a parlamentului, o subvenție anuală de minimum 60.000.000 lei și 1.000.000 dolari U.S., cu specificarea că poate cere suplimentarea acestor fonduri pînă la limite ce nu sînt precizate. Se știe că D-l Iliescu și nici familia sa nu au avut proprietăți de nici o natură în România, și locuiește totuși în fastuosul palat Cotroceni, construit de familia Regelui Mihai.

Restaurarea monarhiei constituționale ar crea și premisele pentru o legislație civilă care să atragă investitori străini, infuzia de capital occidental fiind condiția vitală a redresării economice. Ca arbitru imparțial, deasupra și dincolo de disputele politice, domnind și nu guvernînd, Regele ar putea redeveni simbolul stabilității în stat și o sursă de prestigiu pe plan internațional.

Mihai URSACHI

Între premier și președinte

(urmare din pag. 1)

mărește Petre Roman, ci deținerea puterii. De n-ar fi așa, și-ar fi prezentat demult demisia. Rămîne de văzut dacă proaspăta declarație de „neclintire" a premierului mai poate sluji interesele imediate și de perspectivă ale președintelui. De nu cumva subita disponibilitate pentru dialog a acestuia din urmă nu e, ca și altădată, o simplă manevră tactică pînă la trecerea furtunii. Întrebarea e dacă ea va trece și acum la fel de repede.

O bandă de mafioţi sprijinită de cîteva mii de securişti

• Dorin Popa în dialog cu EMIL HUREZEANU •

SĂ TRANSPUN CONSTATĂRILE MELE, ÎN RAPORT CU ACEASTA REGULARITATE, ÎNTR-UN MESAJ DE URGENŢA

D.P. — Dragă Emil Hurezeanu, pentru că îmi eşti coleg de generaţie, te întreb întîi dacă mai scrii versuri? Eu „Lecţia de anatomie" n-am uitat-o.

E.M. — Eu aproape c-am uitat-o. Însă, între timp, n-a stat pe loc, „Lecţia de anatomie" a crescut. Mortul a crescut.

D.P. — Eugen Ionescu?

E.H. — Nu ştiu dacă-i Eugen Ionescu, dar era un mort, un mort clinic, declarat pentru că era un singur volum şi eu am plecat din ţară şi se presupunea că n-o să mai vin niciodată. Şi aşa mai departe. Deci şi poetul şi „lecţia lui de anatomie" se considerau decedate. Însă, între timp, în urma unor întîmplări, între care revoluţia din 1989 şi alte lucruri, a fost posibilă întoarcerea mortului cu moarta, cu „lecţia" şi o luăm de la capăt în privinţa asta. Deci, versuri scriu mai departe şi o să-mi apară în toamnă un volum de versuri care se va numi **„Primele de după, ultimele dinainte"** şi va apare la editura **...nerama**, care este o editură particulară, la Bucureşti, care are hîrtie mai bună şi mai multă decît alte edituri, care mă plăteşte mai bine decît alte edituri, dar asta nu mă interesează aşa mult la o adică.

D.P. — Deci nu te desparţi de colegul Max Bănuş?

E.H. — Întîmplarea face că Max Bănuş a propus termeni mai avantajoşi într-o afacere dată, precizată, care este apariţia unei cărţi. Şi atunci nu e vorba de colegialitate sau de prietenia pe care i-o port sau nu, deşi (nu le exclud) asta-i situaţia.

D.P. — Oricum sînt edituri şi la Iaşi. Dacă mai ai vreun volum şi vrei să-l propui, poate mai discutăm.

E.H. — Cu mare drag.

D.P. — Mai ales că tu, deşi eşti o personalitate cunoscută în ţară, eşti ...în cunoscut ca autor de literatură.

E.H. — Probabil, dacă spui. Sigur ... m-am manifestat public mai mult ...tfel, decît ca autor de literatură. Am ...nsiderat asta întotdeauna ca o... op...ine, de fapt, aici, între două, trei ...sibilităţi de manifestare publică, pe ...re le-am avut. Adică am plecat, la ... moment dat, de la ideea că e mai ...e să spun în mod direct, realist, ... să zic aşa, să comentez realitatea ...ediată şi să transform constatările ...le în legătură cu această realitate ...r-un mesaj de urgenţă. Am consi...at că toate aceste operaţiuni sînt ...i importante decît a o interpreta ...r-o formă de literatură care este ...zia. A fost o opţiune şi cînd am ...cat, adică m-am gîndit că asta nu ... folosi niciodată la nimic. Că rezis...ta de tip estetic este una depăşită, ... 1956 în Ungaria şi '68 în Cehoslo...ia, şi că noi n-are rost să refacem ...şelile celorlalţi. Adică noi, în anii ...–'80, după părerea mea, nu mai ...buia să rezistăm estetic, ci altfel. ... spun că eu am rezistat pe bari...ă, dar am ales singura modalitate ... rezistenţă urbană şi legitimă cu ...inuitate, practicînd înjurătura mo...ată, nuanţată, de la un post de ...o străin.

...P. — Dacă observi, această men...ate despre care vorbeşti, de care ...uia să ne despărţim, în '56 sau ... iată că încă funcţionează, la o ... din intelectualii noştri. Mă gîn... la Valeriu Cristea, Eugen Simion ... chiar acuma, paradoxal, ne cer ...u ne angajăm în politică, aşa cum ...te ne cereau (nu ei, nu aceiaşi), ...otrivă, să ne „angajăm".

...I. — Ai dreptate. Funcţionează ... planuri. Un plan de acţiune ...iată a unor domni, pe care i-ai ...t, care o fac cum au făcut-o şi ...te, dintr-un oportunism sevronat, ...ă zic aşa, de oameni de litere, ...portunism ceva mai cultivat de...l altora, dar este o formă de o...nism la fel de reprobabil ca ori...altul. Însă ăsta este planul ime... cu care ne întîlnim în fiecare zi, ca să zic aşa. Atitudinea lui Sorescu, Eugen Simion n-o să aibă nici un fel de continuitate, după părerea mea. Este un fel de atitudine care va dispare, împreună cu purtătorii ei. Ceea ce mă nelinişteşte este o formă mai subtilă a acestei atitudini, care transpare şi în atitudinea altor oameni care, după părerea noastră, sînt cei mai militanţi şi mai activi în societate.

CE FAC DOMNUL MANOLESCU ŞI DOAMNA BLANDIANA E O FUGĂ DUPĂ SISTEMUL CALULUI LEGAT DE ŢĂRUŞ

E.H. — Există o anumită atitudine a existenţei estetice şi în felul de a proceda al liderilor **Alianţei Civice**. Astăzi, după părerea mea. Adică această fugă, despărţire sau ţinere la distanţă a urgenţei transformării într-un partid politic, a acţiunii politice directe şi imediate, şi acest apel mereu în modificări de accent, la modificările de structuri fundamentale, de pedagogia socială de profunzime, care sînt bine venite, dar...

D.P. — Invers ca în Caragiale, în punctele neesenţiale.

E.H. — Da. Astea sînt esenţiale, dar sînt strategii mari. Omul politic, astăzi, trebuie să umble la accente, la potriviri imediate de lucruri. Or, să ştii că, după părerea mea, ce fac domnul Manolescu şi doamna Blandiana, pe care-i stimez, pe care-i admir şi aşa mai departe, ca scriitori în primul rînd, ceea ce fac, din punct de vedere politic, e o fugă pe sistemul calului, legat, care aleargă în jurul ţăruşului faţă de obiectivul politic. În loc să se apropie de obiectivul politic, cucerind teren mereu, de fiecare dată, stau la distanţă egală, înconjurîndu-l de fiecare dată cu axiome foarte onorabile, dar ineficiente, de tip etico-pedagogic, care nu ţin locul acţiunii politice imediate. Ar trebui să vină oameni politici să facă **Alianţa Civică** partid politic, după părerea mea. Şi abia atunci un partid politic, condus de Blandiana, de Manolescu şi aşa mai departe, ar coincide cu renunţarea definitivă la modelul rezistenţei estetice şi optarea pentru singurul model posibil, într-un stat democratic.

D.P. — Emil, te contrazic. Zilele astea (12—14 aprilie), cînd am participat la Forumul Democratic Antitotalitar, **la a III-a Convenţie a lui, cei mai activi au fost Stelian Tănase şi Ion Mănucu, de la** Alianţa Civică.

E.H. — **Atenţie!** Eu nu am vorbit de Stelian Tănase, eu am vorbit de acea **fracţiune** a **Alianţei Civice** din care fac parte cei pe care i-am numit, îndeosebi Manolescu şi Blandiana, care sînt între cei care nu sprijină ipoteza creării unui partid politic. Ceea ce au făcut domnii Stelian Tănase, Mănucu, Popovici şi aşa mai departe, face parte din opţiunea antiestetică a rezistenţei în cadrul **Alianţei Civice** şi pe asta o încurajez. Adevărat, Stelian Tănase, cum bine spui, este pentru acţiune politică nu estetică.

D.P. — Nu ştiu cum ai prizat tu discuţiile cu liderii partidelor politice aflaţi aici, la Convenţia **Forumului, dar, drept să-ţi spun, atitudinile lui Sergiu Cunescu şi Radu Câmpeanu pe mine m-au descumpănit şi m-au dezamăgit profund.**

EXISTA ÎN POLITICA ROMÂNEASCA MANIFESTĂRI REGRETABILE DE CRETINISM EROIC

E.H. — Observ, dintr-un punct şi mai exterior decît al tău, toată afacerea asta, însă, în acelaşi timp, şi cu o **retină mai educată**. Pe ea sînt înregistrate **acţiuni** similare, **gesturi** similare, **manifestări, mai mult** sau **mai puţin**, asemănătoare, într-un **Parlament** dat, într-un organism politic dat. **Eu ştiu** ce a fost la Varşovia, în timpul **Solidarităţii**, la Praga, în timpul **Forumului Civic**, şi aşa mai **departe, ca să nu mai spun** de ce am văzut în Vest. Eşti descumpănit, spui. Este scandaloasă manifestarea unor lideri politici de aici care îşi închipuie că pot face unire în opoziţie pe liste separate, care-şi închipuie că trebuie să-şi constituie o bază, fac faze în teritoriu care nu există. Mă descumpăneşte, mă irită şi, în acelaşi timp, îmi şi confirmă anumite aşteptări. Atitudinea domnului Cunescu stîrneşte nedumeriri, pornind de la faptul că n-a ridicat glasul atunci cînd formaţiunea asta, **Frontul Salvării Naţionale**, i-a confiscat profilul ideologic, i-a confiscat social-democraţia, n-a spus nimic atunci. E un partid format din doi-trei reprezentanţi care blochează un proces de unire a opoziţiei aici, pornind de la necesitatea democratică a consultării cu baza social-democratică din ţară. Sînt forme de supravieţuire ridicolă în **Parlament** şi, probabil, într-un guvern. Vorbeam de cretinismul eroic. Există în manifestările politice, începînd cu **Frontul**, continuînd imediat cu **Parlamentul** şi cu **Senatul** şi, din păcate, cu prelungiri în ceea ce se întîmplă în partide, manifestări regretabile şi foarte dăunătoare ţării de cretinism eroic.

D.P. — Am impresia că, o dată cu dispariţia lui Ceauşescu, parcă au apărut, aşa, în nori, nişte energii nebănuite de a dori puterea. Parcă toţi românii doresc puterea.

E.H. — Dar e normal. A dori puterea, într-un stat democratic, este ca şi cum ai vrea să mănînci cînd ţi-e foame. Numai că puterea asta nu se împarte la toţi indivizii unui stat democratic. Puterea este metoda sau este teritoriul închis al sistemului politic.

D.P. — Nu, dar aşa justific atomizarea opoziţiei.

E.H. — Da. Nu ştiu, în orice caz, este calea cea mai sigură de a nu pune niciodată mîna pe putere, procedînd în felul respectiv. Este o neînţelegere fundamentală a unor concepte. L-am observat pe domnul Câmpeanu vorbind de politica care se face aici, arătînd spre cap şi arătînd spre inimă, ţinînd discursuri de colegieni repetenţi la ştiinţele politice în Statele Unite, după primul trimestru, despre necesitatea de a face diplomaţie şi tactică şi politică, ignorînd faptul că, într-o societate aşa traumatizată cum e asta, fostă dictatorială, contează principiile şi nu tactica. Cred că poţi să îmbini, pentru numele lui Dumnezeu, şi principiile şi adaptarea la realitate. Din păcate, pe de o parte, îi avem pe ţărănişti cu principii şi fără tactici de acomodare şi fără electorat, şi-i avem pe liberali doar cu tactici de acomodare care merg pînă la complezenţă şi fără nici un fel de principii. Între ei, stătea un social-democrat care, după părerea mea, şi-a pierdut orice fel de credibilitate, începînd de astăzi, 14 aprilie, părăsind nervos o sală cu care nu avea nici un fel de contact nici politic, nici de altă natură.

DELFINUL LUI BRUCAN ESTE PETRE ROMAN

D.P. — Cum ai comenta recentele diviziuni ale Frontului Salvării Naţionale **şi recentele luări de opoziţie ale domnului Bîrlădeanu?**

E.H. — Da, domnul Bîrlădeanu este un amnezic. Domnul Bîrlădeanu este un individ, un marţian. A ieşit din sistem, la fel ca şi Brucan (marţian în sensul locuitorului planetei). Înşii aceştia ar trebui să stea în rezervaţia pe care n-au părăsit-o niciodată, în timpul lui Ceauşescu. N-au părăsit-o, vor s-o părăsească acuma, provocînd mici panici de cartiere mărginaşe, dînd un semn cu ochiul domnului Verdeţ, echipei de acolo, făcînd pe oamenii care ascultă sufletul ţării neonorociţi. Astea sînt prostii. Şi Brucan şi Marţian şi Bîrlădeanu ar trebui să ne lase în pace.

D.P. — Da, dl. Bîrlădeanu este marţian, iar dl. Marţian este bîrlădean. Aş vrea să ştiu părerea ta în privinţa lui Claudiu Iordache.

E.H. — Un inocent cam instinctiv, aşa, după părerea mea. Nu ştie ce vrea. S-a băgat în politică, făcînd pe oratorul cinstit, onest, spune mai multe decît ştie, e mai sincer decît ar trebui — spun şi asta. Şi, cînd nu e cazul, îşi dă demisia, de fiecare dată cînd nu e cazul. Şi cînd trebuia să-şi dea demisia sau nu cu un anumit rost, la **Convenţia** asta, a dispărut, a alunecat. De fapt, ai văzut, **Convenţia** asta a **Frontului Salvării Naţionale** e unică în lume, pentru că în spaţiu, la propriu, şi-a organizat diviziunea. Ai văzut? Era stalul, erau aşa-zişii convenţionali — jos, şi era echipa asta, care s-a debarasat de ei, care coincidea cu guvernul — sus, în aşa fel încît, în spaţiu, se putea comunica între sus şi jos. Ei, în spaţiu, au arătat cam ce vor să facă. Guvernul este o formă de conducere care cred că nu mai are nici un fel de legătură cu **Frontul Salvării Naţionale**. Este un grup de interese, în care cel care influenţează şi conduce şi gîndeşte este, în continuare, Silviu Brucan, din păcate!!

D.P. — Aşa crezi? E o declaraţie şocantă.

E.H. — Sînt convins. Este strategul şi tacticianul politic al **Guvernului**. Este mentorul politic şi politologic al lui Petre Roman. N-am nici o îndoială.

D.P. — Deci aşa se explică desele lui apariţii la Televiziune?

E.H. — Nu ştiu cum se explică desele apariţii la Televiziune, aşa se explică persistenţa personajului şi puterea lui de a influenţa şi constanţa cu care influenţează politic. Delfinul lui Brucan este Petre Roman. N-am nici o îndoială despre asta. Din prima zi de cînd l-a adus în **Guvern** şi pînă astăzi, cînd îl pedagogizează continuu şi contradictoriu într-un fel. Pentru că Brucan este un tip interesant în peisajul românesc, pentru că este un tip care judecă în concepte traductibile. El a învăţat ceva carte în străinătate, vorbeşte ceva limbi străine, nu şi-a uitat niciodată apartenenţa la toate organizaţiile comuniste internaţionaliste, ca să nu le spun altfel, în acelaşi timp şi cînd spune ceva, cînd vorbeşte despre pericolul loviturii de stat al **Alianţei Civice**, despre inconsistenţa partidelor politice, el ştie că un jurnalist străin care e la Bucureşti şi care îi citeşte şi traduce intervenţia, înţelege ce vrea să spună, după cum şi cititorul de la **Philadelphia Tribune**... Pe cînd ce spune **Alianţa Civică** nu este traductibil în concept politic american, german, sau mai ştiu eu care. De aici necesitatea ca domnul Brucan să fie mereu între ei şi să-i înveţe. De aici şi succesul în **Consiliul Europei** şi în alte părţi. Brucan ştie ce să le spună, cum să spună şi aşa mai departe.

D.P. — Nu e de speriat pentru noi, românii, această propensiune a politicii lui Petru Roman care se dezinteresează, de fapt, de economie?

E.H. — Vezi, eu de o jumătate de oră vorbesc cu tine, deja în afara atribuţiilor mele?! O să mă dea afară de la **Europa Liberă**. Cu ajutorul lui Brucan!

D.P. — Cum să te dea afară? Lasă că intrăm noi în Europa.

E.H. — A, veniţi acolo? Bine!

D.P. — Vorbeam de această atenţie numai la politic şi mai puţin la economic, la administrativ, a lui Petre Roman. Deci jocurile administrative economice sînt tot politice. Mă gîndeam că executivul ar trebui să fie mai rupt de politic.

E.H. — Este o fază cînd acum nu se pot împărţi borcanele: borcan de prune, borcan de cireşe. Ai o singură marmeladă, în care trebuie să separi lucrurile acum. Trebuie să vezi care e sîmburele de măslină, care e sîmburele de cireaşă.

D.P. — Consideri că este momentul, acum, ca opoziţia să-şi dea demisia din Parlament?

E.H. — Opoziţia trebuie să lucreze în **Parlament**. Cu asta sîntem de acord. A face mereu opoziţie, ameninţînd mereu că-ţi dai demisia din **Parlament** este o prostie. Are dreptate domnul Câmpeanu aici. **(Va urma).**

Cornul lunii — în — curs

Reactivarea

(Se dedică foștilor informatori)

Mă credeți ? E ceva de comă...

Domnule, cînd e să ți se intîmple o nenorocire o nenorocire nevenind niciodată singură, ți se întîmplă. eu sunt fatalist, poți să faci și pe dracu ghem, ce ți-e pus în frunte.. Nu v-ați speriat prea rău, nu ? Fiți calm... Puteți să mă luați drept o voce interioară a dumneavoastră : oricum, știu că n-o să mă credeți ! Nici eu nu v-aș crede dacă ați fi în locul meu și eu aș fi în locul dumneavoastră : am plecat din spital ! Am fugit, am evadat... Nu vă uitați așa, n-aveți cum să mă vedeți : sunt în comă la spital ! „Aici sunt numai suflet"... Acum două zile m-a prelucrat un pui de diavol deghizat în înger păzitor, că să-i vînd lui sufletul, că oricum eu nu mai valorez doi bani, că oameni ca mine se caută pe lumea cealaltă...

Stați, nu vă mai învîrtiți : acum eu nu sunt nici mort, dar nici viu ! Zac într-un pat uitat de toți, că tîrfele astea de asistente dacă nu le f... sau nu le dai acolo, ceva scump, cer și valută... eu nu mă plîng, dar mă enervează... Nu vreți să stăm împreună pe banca aia : domnule, fiți calm, vă rog frumos, nu v-ați pierdut mințile, haideți cu mine să ne așezăm, binișor, așa...

Uitați, o să fiu sincer cu dumneavoastră : eu am fost informator la securitate, dar știți, de ăla scîrbos, că am turnat tot ce s-a putut ! Trebuie să recunosc... am fost un fricos toată viața : am turnat-o și pe mama săraca, ea era casnică, asculta „Europa Liberă" . Dar nu despre asta voiam să vă vorbesc nu : săptămîna trecută, parcă săptămîna trecută, că am început să pierd șirul zilelor, vin la birou și mă cheamă șeful ăla mare la el, mă pieptăn lins, să nu mai bîiguie că sunt netuns, îmi pun cravata curată, că țin una curată aici, la serviciu și ce pățesc ? Hai ?, ce pățesc...

„Vei fi reactivat de S.R.I."

Acuma, mă avertizaseră colegii că e de rău și mi se cam strînsese inima, ce putea fi ? Intru eu... „Să trăiți" ! Ce face... Șeful cel mare și tare sare în picioare cînd mă vede, măsurat din cap pînă-n picioare, vine țintă la mine, îmi pune un pumn în piept și urlă : am aflat, bovină ! Tu ai fost informatorul, securistul, tu m-ai dat în gît, tu-ți dumnezeii mă-tii și buf !, îmi dă un pumn în cap, buf !, alt pumn... De ce să mint, mie îmi clănțăneau dinții, nu mă mai puteam ține pe picioare, mi se muiaseră cu totul genunchii... am căzut pe vine și am început să mă rog să mă ierte că nu o să mai fac... De azi...

Băi, javră... de azi înainte te duci in p.... mă-tii, te dau afară, să-ți dea ajutor de șomaj ăia de la Securitate borfaș ordinar : afară, auzi ? Turnător împuțit... Nu vă mai spun.

Șeful cel mare era cu spume la gură, turbase ! Mă zguduia : ai fost căutat azi... Să te duci să te ia iar în evidență ăia de la S.R.I., te-au căutat azi, vei fi reactivat, îmi faci greață... pînă aici ți-a fost dacă mai sufli vreo vorbă despre mine, javră, îți tai gîtul ! Și buf !, alt pumn... Am căzut iar moale : „m-au chemat într-adevăr la S.R.I. ?", am mai apucat să-l întreb și am leșinat. Nu ! Nu mai vreau să fiu turnător, țipam : dar eram leșinat, țipam în mine... Pînă ce m-am trezit cu secretara șefului cel mare că-mi spăla fața cu apă, stătea în așa fel că-i vedeam chiloții și avea așa o tîrtiță... Eu, la vîrsta mea... nu mă mai înduram să mă ridic, îi vedeam firele de păr creț prin chiloți le văd și acum, păcătos cum sunt : m-am dus acasă pe picioarele mele, vai de capul meu...

„De-aia mi-am vîndut sufletul"

Eram ca un om beat, dar nu cine știe ce, odată plecat de la serviciu, pluteam și mă apucase iar frica aia paralizantă de pe vremea lui Odiosu', făceam pe mine... Speram însă să fie o glumă, asta, cu S.R.I.-ul și reactivarea, dar de unde ! Sfîrșitul lumii... Abia ajuns acasă, sună telefonul și ce credeți că aud în receptor : „Ce mai faci, Bobocule" ? Nu puteam să-mi cred urechilor... Era pe fir S.R.I.-ul ? Că numai Securitatea îmi cunoștea numele conspirativ... Atunci, bolnav de inimă cum sunt, am leșinat rău de tot, trăgînd telefonul după mine și lovindu-mă la cap de scaunul de bucătărie și de fierul de călcat intrînd în comă... Prăpăd, domnule ! Stau în comă și aștept de atunci să mor ! Dar pînă să mor...

Pînă să mor voiam să-l bag în sperieți definitiv pe domnul Virgil Măgureanu. că **altă putere nu am decît să sperii**, de aia mi-am vîndut sufletul puiului de diavol deghizat în înger păzitor, să mă lase două zile să scap lumea de securiști, că de aia au murit copiii noștri la Revoluție ? Să fie la putere tot securiștii ?... Domnule, de două zile îl caut pe Virgil Măgureanu ăsta și nu-l găsesc, parcă a intrat în gaură de șarpe unde o fi avînd atîtea sedii secrete S.R.I.-ul ăsta ? E mai ceva decît fosta Securitate ? Degeaba am răscolit cu tot Bucureștiul... Mă credeți ? Nu voiam decît să-l strîng oleacă de gît...

Dar ce
ceți ? Plîn
uitați așa,
dută, că m
tră sunteți
sigur : cît
să fiți... N
vrut să fa
naive postr
măcar de
bag în spit
să ne bage
am reușit
la al mei
moarte pre
fost, jur c
să mai fiu,
mul e de
nute și tre
tal, „unde
să știți că
strînsul de
că el e pri
relele, sau
dar de un
vizită de
Moscova
deți ? Pro
reanu e c
a fost anu
nimic o
ailaltă și
nicolae ce
nici acolo
a Revolu
că numai
păstrat „c
dre pe de
gil Măgu
— „Nu
Că și eu
„Mă cr
Herăstrău
îmbrăcat
alt diavol
aparat d
mite că
s-a întîl
mod co
grec din
mai știe

Soldații mei de aer

Și cîte armate am trimis, adolescent fiind,
sub steagurile iluziei și întrebărilor
să cucerească orașul, strada, melancolia,
pe mine, mă, m ,
ultimele sentimente la modă...
o, soldați de aer ai adolescenței mele
cu flori de hîrtie creponată la butonieră,
triști, nebubatici, dezinvolți
cu algebra sub braț
ați căzut pe rînd, cîte unul...
Erați înalți, deșirați, chiar ironici
și în cartierele imaginației
băteați mingea și scriați poezii...
ce gură v-a respirat pe voi
donquijoți de aer ai adolescenței mele,
lăsîndu-mă doar pe mine cu mă , m ?
Iată-s tot mai stingher călcînd printre anotimpuri
ca printre bălțile cuibărite-n asfalt după ploaie,
și fantezia începe să-mi albească —
tot amai bătrîn sînt
la marginea iernii din foaie
unde las numai urme de lup.

* * *

Stau în oraș unde sînt „cășî peste cășî
și se bea apă din șurub",
cum spunea un copil în autogară.
Aștept autobuzul ca pe sfîrșitul lumii
și se zvonește prin biblie că vine...
Stau cu mîinile în buzunare și
lovesc cu piciorul în coasta zilei
ce scheaună ca o cățea.
privesc sentimentele puse la cravată și
pantofi de lac,
seara pe bulevard,
ca într-o vitrină pentru expoziție.
Ascult ce se vorbește la telefoane publice,
cît de frumos cîntă bețivii fără a cere un ban...
Privesc afișele orașului
zîmbind profesional la colțuri de stradă,
cîinii gării lingînd roțile vagoanelor,
mamele strigînd la copii :
„Te plesnesc ca mugurii primăverii !"
sau poate n-aud eu bine
în hoinăreala mea,
peticită cu zile de școală,
printre mădularele orașului
duhnind frumos.

Fantezie

Ploaia spală circarii de jeg profesional...
Singurele lacrimi sincere din lume sînt ale sale
Și-ale mele cînd plîng înăuntru
de mi se udă sentimentele pînă la piele
și răcnesc vecinii că-i inundație.
Atunci, îmi iau concediul pe-o plajă pustie
și-mi mîngîi singurătatea ca pe o iubită,
îi pun scoici putrezite în păr
și-i spun că am să-i trimit vederi de acasă,
ea nu mă aude și-mi spune s-o sărut,
eu îi închid ochii cu palmele și-i
pun un deget pe buze,
ea mi-l mușcă în glumă și marea
urlă de durere,
ea se face palidă, eu o sărut, ea rîde,
îi spun că trebuie să plec,
mă roagă să n-o las singură, eu rîd,
îmi fac valiza, mi-a ascuns periuta de dinți,
o cert, mă sărută,
îmi iau valiza, îmi face din mînă
... și singur mă întorc acasă.

Anamnesis

ea atunci cînd stai înlăuntrul acela
prostese de alb
cu cobea mărșăluind pe isusul nervilor
răstigniți

și o ploaie se dă cu capul de pereți
sau o vulpe îți ronțăie sîngele,
spune, n-ai simțit niciodată ?
— hai mai bine să alergăm
prin pădurea fără copaci
cînd orice margine e un cîrcel
contorsionîndu-ți imaginația
și singurătatea urlă tăvălindu-se cu
spume la gură

și, doamne, putrezesc ferestrele, cad
în mocirlă fosforescentă,
cîntecul cocoșului pare sughițul luminii
rotindu-se ca o elice lăptoasă
prin golul lucrurilor.

* * *

ea o cădere în genunchi, mințile tulburate
veniți mai aproape, veniți mai aproape
cei ce n-ați văzut clowni disperați
ziduri mucegăite și îngeri înecați
în alcool

în labirintul cetății mișună ceva,
șobolanii sau poate numai întunericul
sau, de ce nu ?, cu totul altceva,
cu totul și cu totul prelins în
sîngele nostru
...dar poate altceva.

Dan LUNGU

Îna

Nu o g
Bun : că
să vii în
tenții, ast
femeia în
Folosindu-
zeu știe
or fi avu
nele cu
stratagem
mului că
mireasa
sînge de
să stropea
el a găs
sub perna
Nu i-a
nici măc
tîta doar
pună pe
și cum e
tru cine,
— Las
Femeia
franul. d
dacă așa
se răzbu
a scăpat
Apoi b
treilea s
așa cum
mitoare
— Par
— este
îl chear
ceva des
Femei
nici pîs.
— Da
căii ăști
soțul —
bine cor
scoase
sînge d
ciorba n
Abia
înainte
Asta
a căsni
ani, asa
În zad
bunăoa
aducea
așeza f
bucătic
celula
făcea e
geaba
nelea :
chiar
nu lips

Ce fa-
vă mai
rea pier-
ımneavoas-
ınte, vă a-
lase ăștia
? Eu am
ımii ăsteia
să o scap
ului să-l
. cum vrea
i... dar nu
transmiteți
ıiure după
ıost ce am
ealaltă n-o
, comunis-
cîteva mi
ore la spi-
ul"... Da.
speri
ıul Iliescu,
ıt de toate
ıate relele
. că e în
munistă la
. mă cre-
zi] Măgu-
ș., deși nu
ta e! Nu-i
pe lumea
le gît pe
ıperii că
nina lungă
ıbrie 1989,
ıaciov au
ele de ca-
cu și Vir-
eti?
ı vă cred?
nator"...
În parcul
omn bine,
ıodă nouă,
zunar un
și trans-
autohton,
ı cale în
ectivul I-
ne" și nu

TOICIU

Două definiții ale Maestrului Fornicatus

Iar frumusețea e atîta de nepăsătoare
Încît doar în somn o poți poseda.

Și, scriind, să o vezi, cîteodată, goală
Cum iese, cu stropi de apă pe pubis și sîni,
Din mare.

De-aceea o cronică melancolie,
Căreia oarbele femei îi spun virilitate,
Îmi roade cinstitul mădular.

Care-și ridică fruntea spre stele
Pătruns de fior. Și își amintește
De puii codați. De Calea Lacte
Pe care-a semănat-o pe cer cîndva.

Și de aceea
În noaptea kitsch, cu pepsi și ciocolată chinezească,
Mă scol dintre albe cearceafuri
Și, chel și obez, reconstitui fotografia
Acelui altcuiva.

II

Scriu despre singurul obiect
Care nu există.

Și sper. Femeile vin și pleacă
Și mie tare îmi plac sînii și sexul lor.

Am călătorit prin atîtea epiderme.
Am cunoscut planete în schimbare
Și găuri negre. Prafuri de stele și cenușa
Unor vechi bucurii sau conflagrații.

Am cunoscut tirania mirosului animal,
Democrația alcoolică, oligarhia
Discotecilor și pițipoancelor strălucitoare,
Am inventat noi poziții și limbi
În care au crescut imperii și popoare.

Totuși scriu
Despre singurul lucru ce nu există. Nici în laguna
De sub umărul stîng. Nici
În valea de sare.

Dar el e singurul important. Căci dacă există
Și eu aș fi
O piatră în gura lui ce învață să spună
Cuvintele clare.

În primăvară

Despotul visează la zborul suav
Al rîndunicii din grădina palatului.
Statuile viseazăo meninge
Și-un sînge adevărat, un abur incert.

Despotul e singur. Privește
Zborul rîndunicii, călimara de marmură, cu o cerneală
Ca sîngele celor uciși peste noapte.

Curînd o să năvălească
Astrologii, femeile îmbietoare.
Sămînța lui eternă le va fecunda, hărțile lor
Vor fi prielnice, lingușitoare.

E dimineață. Rîndunica se-ntoarce
Cu-n flutur amnetic la cuib. Mîna împarte
Semne pe pergament. Statuile visează
Cu ochii scoși de-atîta așteptare.

A. M. salvează echipajul

Omuleții galbeni tocmai au isprăvit
Lupta de clasă în jurul biciuștii
De șef de atelaj. Omuleții roșii
Au castrat lăcusta și au pus-o la treabă.

E o efervescență
Fără egal în Trogloditenland. Zi de zi
Afli lucruri noi și te bucuri.

Chiar azi, chiar azi s-a anunțat că A.M.
A salvat echipajul.
Echipajul avea căști de protecție, dar explozia
Imaginației risca să-l copleșească.

El a domolit apele. Le-a vorbit
Și ele s-au întors la matcă. Omuleții portocalii
Au fost extrem de mulțumiți și au aplaudat.

Desigur, omuleții verzi nu și-au spus cuvîntul,
Iar cei albi se vor arăta mai tîrziu.
Totuși e o efervescență nebună
Cum numai calciul Sandoz mai poate provoca.

Alexandru MUȘINA

— mergătorul

trebuie.
absurd
ari pre-
ımai că
zălească.
și Dum-
pă cum
priete-
ență. Și
ocul o-
băutura,
ıța cu
trebuia
doua zi
strivită

cu asta
chii. A-
erut să
ı tacîm
ă, pen-
'o:

ca so-
efinitiv,
ului să
pune că

îmul al
mesei,
ısă pri-

însе el
iu cum
l cîte

nu zise

pe flă-
relua
încarea
ıceastă,
ıta cu
ıuie în

verse

na zi
ani și
zilnic.
ı cină,
ag: el
m și-l
l. iar
ıte, a-
egeaba
de-
e-a bi-
gătea
tii tot
, orice

s-ar fi întîmplat, ea trebuia să fie prezentă la masă. Iar el, vezi bine, îi povestea peripețiile prin care trecuse în timpul gătitului și cum — ca să luăm un singur exemplu — în ciuda strădaniilor lui, mîncarea ieșise nițeluș cam afumată, motiv pentru care musafirul și-ar putea face o impresie proastă despre ei.

Se nimerea ca într-o zi să nu aibă carne la masă? Nu-i nimic, pentru „ăl de smintînise ulciorul" tot se găsea un oscior.

— Vezi, domnule, — spunea bărbatul — vezi d-ta ce gazde bune sîntem? Numai că te lași așteptat cam mult: se răcește mîncarea și va trebui s-o încălzim; d-ta știi foarte bine că o mîncare încălzită nu mai face două parale. Vezi, domnule, ce neserios ești? Să ne ierți dacă ne-om așeza la masă fără domnia ta și apoi să ne ierți dacă om da cîinelui porția d-tale, așa cum am făcut-o și ieri, și alaltăieri, și de ani de zile, mereu. Mare canalie ești, omule, iartă-mă că ți-o spun, dar prea o lași pe doamna să te aștepte. Și totuși, partea cea mai proastă este că nici măcar nu știu cum te cheamă.

În cele din urmă femeia se destăinui: se întîmplase în timpul unui pelerinaj la icoana făcătoare de minuni a Înainte-mergătorului. Înnoptaseră undeva în cîmp și la un moment dat ea s-a tras din motive private mai către pădure. Care dintre toți aceia s-o fi luat după ea, de unde s-o știe s-ar putea ca el să nici nu fi fost din grupul pelerinilor. „Poți ști — se tînguia femeia — dacă nu cumva o fi fost vreun cioban stătut, vreun cirac de-al pădurarului, vreun braconier oarecare? Ce știu eu, doamne Dumnezeule?"

Odată ce a aflat cum stau lucrurile d-lui nici că i-a mai păsat dacă făcuse acela parte sau nu din grupul pelerinilor. Îi puse numele Înainte-mergătorul. Nu de alta, dar tare potrivit i se mai părea numele ăsta. Prin urmare, Înainte-mergătorul în sus, Înainte-mergătorul în jos, Înainte-mergătorul dimineața, la amiază și seara. Dar numai în timpul mesei: în restul zilei bărbatul se comporta ca oricare alt gospodar, de parcă Înainte-mergătorul nici nu ar fi existat vreodată pe lume. Se poate spune că era chiar un om vesel din fire și destul de afectuos cu nevasta, deși ea nu a fost niciodată în stare să-i dăruiască un fiu. Prin urmare se poate conclude că de felul lui era un om de-a dreptul delicat. Cu atît mai de mirare este că, de la o zi la alta, femeia devenea tot mai mult o umbră vie; n-o auzeai vorbind aproape niciodată, nici rîzînd n-o auzeai, nici plîngînd: se stingea în liniște, ca o lumînare.

Și iată cum, într-o zi, aveau să se împlinească nu știu cîți ani de cînd Înainte-mergătorul culesese caimacul. Omul nostru începu pregătirile cu cîteva luni înaintea evenimentului.

Despre alesele bucate ce aveau să se adune pe masa lor în ziua știută nu are rost să vorbim. Ce ne interesează pe noi este imensul tort pregătit în cinstea musafirului. La tortul acesta, stăpînul casei a lucrat nici mai mult, nici mai puțin de trei zile. Dacă e să ne gîndim numai la prepararea în sine, căci timpul irosit cu procurarea tuturor ingredientelor nu ne vom încumeta să-l socotim. Ca să nu insistăm nici asupra cheltuielilor făcute, vom spune în treacăt că numai lumînările din parafină ce trebuiau înfipte roată-roată, l-au costat leafa pe o jumătate de lună.

Nu doar că femeia a fost obligată să-l asiste la toate aceste preparative, nu: ea a primit sarcina de a citi în astea trei zile cu glas tare rețeta, și nu-i greu de ghicit că a făcut-o de sute de ori. Pentru ca nimic, dar absolut nimic să nu fie trecut cu vederea iar aspectul și gustul să-l satisfacă și pe cel mai mofturos dintre mofturoși.

Singura dată cînd s-a revoltat și ea de-a lungul unei vieți de om, în seara aceea a fost: motivînd că se retrage pentru a-și îmbrăca rochia cea bună, s-a încuiat în odaia ei și bărbatul nu a mai putut pătrunde acolo, decît după cîteva ceasuri, spărgînd ușa.

Nu doar că a găsit-o moartă pe pat, dar un foc misterios părea s-o fi învăluit pe dinăuntru, încît se împuținase la trup, cît să ajungă de mărimea unei maimuțici. O maimuțică bătrînă bătrînă de tot.

Imediat după înmormîntare, dumnealui își aduse la casă altă femeie și nimic nu ne împiedică să credem că pe ea, cel puțin, va fi găsit-o așa cum trebuie.

Meșterul

Sosește în orășelul nostru un străin al cărui nume nu contează, întrucît i se va spune din capul locului Meșterul și, cîtă vreme va sta pe la noi, așa îl va numi toată lumea. Este sobar de meserie și își oferă serviciile oricui este dispus să-i asigure masă și casă pe timpul lucrului. Nepretinzînd nimic pe deasupra, oamenii se grăbesc să profite de asemenea pleașcă.

Grozave sobe mai ies din mîinile omului nostru: cei ce știu că în pragul iernii, înainte de a face primul foc în sobele lor, trebuie să spargă cuiburile de pasăre din hogeaguri și mai știu că, din cînd în cînd, trebuie să mai și arunce niscaiva coji de ceapă și de nucă pe foc, aceia, zic, vor avea sobele în bună stare și peste douăzeci de ani. Toată lumea mulțumită, numai că meșterul acesta are o ciudățenie a lui, de pe urma căreia i se va trage tot necazul, ca și prin alte părți. De obicei se întîmplă așa: niște rumâni din cei din casa cărora meșterii, indiferent de lucrarea pe care au făcut-o ies îndeobște fără para chioară în buzunar, ba și cu sentimentul că le-au rămas datori gospodarilor; niște rumâni din cei care nu cheamă pentru a fi scoși din încurcătură decît meșteri cu referințe, pentru ca mai tîrziu, după ce-i arată omului ce are de făcut și acesta se pune pe treabă, să stea cît îi ziua de mare pe capul lui cu căciuleala, să-i pîndească fiecare mișcare, nu cumva să facă dumnealui risipă de materiale tocmai acum cînd toate cele s-au scumpit în asemenea hal, nu cumva să tragă afurisitul de timp văzînd cît de bine hrănit este la casa lor, nu cumva să ia aia, să ia ailaltă; niște rumâni care te pun să strici totul tocmai cînd treaba-i gata, pe motiv că nu așa doriseră ei să iasă deși exact așa doriseră ei; niște rumâni care te duc pînă acolo încît ieși din casa lor totalmente buimac lăsînd balta și scule și tot. Din ăștia sînt rumânii care vor observa în scurt timp că meșterul nostru are obiceiul să lucreze cu foarte multă atenție interiorul și toate celelalte părți ascunse ale sobei, în timp ce fațada o face de mîntuială. Se înțelege că respectivii gospodari îl vor lua de îndată la rost, că adică de ce migălește atît la părțile nevăzute, în timp ce de altele, ce-ți sar în ochi de cum deschizi ușa, nici că-i pasă? Și atunci ce va răspunde el? Nici mai mult, nici mai puțin decît că tocmai de aceea! Afurisit om: oricît l-ai bate la cap, din ale lui tot nu-l vei scoate. Cît ai bate din palme, vestea se va duce din casă în casă, așa că într-o bună zi se va trezi meșterul că i se refuză serviciile pînă și în mahalaua calicilor.

Săptămîni de-a rîndul își va căuta omul de lucru. Peste noapte se va cuibări și el pe unde [illegible] putea. Tîrgoveții noștri se vor mînia pînă la urmă, fiind ei oameni cărora nu le place să le schimbi tabieturile, or meșterul nostru îi tulbură grozav. Dacă s-ar apuca de cerșit hai [illegible] ar tolera și ei un mîncău în plus, dar așa, tot [illegible] îl vor scoate cu anasîna pe poarta orașului, după care vor trage în urma lui șapte zăvoare.

Și pentru că este acesta ultimul loc din care s-ar fi așteptat să fie fugărit, adică orașul natal, nu mică va fi mirarea unora atunci cînd la răscrucea de drumuri le va fi dat să vadă durat sub cerul liber și parcă fără de rost, un șemineu cum neam de neamul lor nu a avut mai frumos. Nici chiar tîrgoveților noștri nu le va trebui prea mult timp pînă să priceapă că respectiva sobă — opera vieții lui — sobarul a clădit-o în jurul propriului trup, pentru ca la urmă de tot să și dea foc așa, ca unui bolovan de turbă. De altfel, pe un cartonaș agățat acolo va sta scris negru pe alb: „În oasele sobarului s-a adunat tot frigul lumii"

Ioan BETINSCHI

Din volumul Impresiile unui Somnambul, în curs de apariție la editura „Junimea".

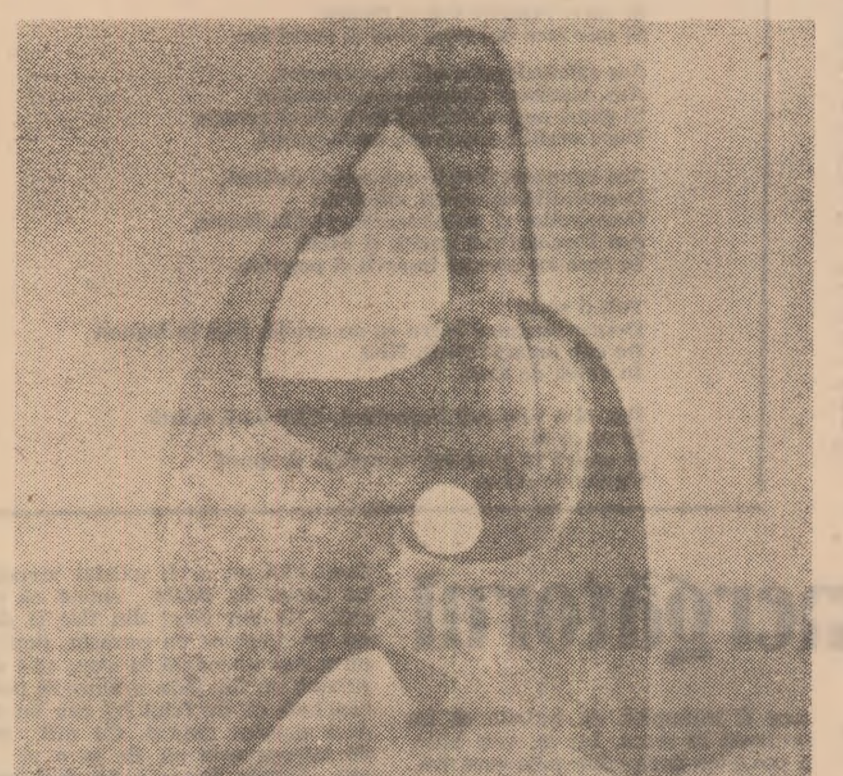
cronica literară

Aventura povestirii

La apariția primei ediții din **Zidirea și alte povestiri**, unul din criticii destul de cunoscuți la vremea aceea s-a simțit dator să-i încurajeze pe prozatori, asigurîndu-i (cu umor ?) că „pot dormi liniștiți, fără grija unui posibil nou rival în persoana mult prea contemplativă și comod orgolioasă a autorului poemelor de purpură... „Deși nu cred că acesta era chiar îndemnul cel mai nimerit pentru prozatorii noștri — nu întru totul feriți de somnolență — și în ciuda reticențelor pe care le am față de articolașul din care am scos pasajul de mai sus, nu pot totuși să nu observ că, în pofida interpretării sale eronate, criticul de atunci a avut și el un merit : și anume acela de a sensibiliza cititorii la **ciudățenia** cărții propuse de Mihai Ursachi. De ce ciudată ? Pentru că amatorii de verdicte clare au fost lăsați cu etichetele în buzunar și cu frazele lor tranșante pe vîrful buzelor, cartea ieșind cu suplețe și cu destul orgoliu din canoanele prozei, respingînd în același timp și vederile înguste ale celor ce-și propuneau să vadă în **Zidirea** distracția oarecum forțată a unui poet care, din cînd în cînd mimează proza. Obișnuințele textuale dar și cele de lectură au fost depășite fără prea multe ezitări, Mihai Ursachi scriind o proză cu mijloacele poeziei sau, dacă preferați, încercînd s-o înceapă pentru că — știe dintotdeauna — proza se încheie chiar înainte de a se naște, îi poate juca oricînd feste celui ce visează s-o pună pe hîrtie. Nu total lipsit de aroganță, autorul va trece cu siguranță de la dizertații evasi- teoretice (în stare să-l complexeze pe criticul silit să recurgă la pastișă !) la neașteptate poeme în proză, de la descrieri grotești la poeme de cea mai autentică factură Mihai Ursachi, de la notații onirice la pagini ironice, destul de acide. Chiar fără voia sa, criticul este obligat să se confrunte cu o carte — himeră, imposibil de cuprins într-o formulă, incitantă, dar și agasantă cîteodată prin tonul ei ceremonios, seducătoare și amețitoare, alunecînd foarte des de la simplitatea dezarmantă la poza îndelung studiată, de la izbucnirea poetică la fraza doctă și gestul destul de teatral. O carte în care — se crede — poetul nu acceptă să se eclipseze în fața prozatorului, părînd a fi deja plictisit de coborîrile din zonele sale celeste, dar reușind totuși o neașteptată reabilitare a povestirii. Este **Zidirea** un experiment, o dovadă de supremă măiestrie, o încercare de a forța barierele scrisului sau doar un hibrid născut din imposibilitatea autorului de a scrie vreo clipă altceva decît poezie ? Oboseală sau rafinament ?

Ambiguitatea este păstrată cu grijă, volumul deschizîndu-se cu o surprinzătoare pledoarie pentru povestirea amînată, ratată, neîncepută și neîncheiată, de fapt anti-povestirea care — în mod paradoxal — prinde consistență tocmai datorită neajungerii la țintă, se justifică prin epuizare, există în măsura în care se îndoiește de rațiunea sa de a exista, se desăvîrșește prin piruetele în jurul unui subiect haotic, neatins niciodată. Rătăcirile și descrierea lor meticulos-cărturărească, ce-ar trebui să împiedice realizarea povestirii — demonstrîndu-i inutilitatea, lipsa de consistență și „impostura" — devin, pînă la urmă, mijloace care o întrețin. Așadar începutul cărții este — totodată — și sfîrșitul ei, posibila „prefață", dar și încheierea oricărei evoluții. Este începutul „imposturii" prin scris, dar și încercarea de a o scoate mereu la iveală. Așa încît, **Zidirea**, povestirea de început ajunge să anuleze utilitatea tuturor povestirilor ulterioare, avertizînd asupra caracterului lor neîncheiat, efemer. De aceea autorul nu se va sfii să propună — drept compensație pentru „ratarea" din povestire — un poem, anunțînd parcă de la bun început înfrîngerea prozei care n-a reușit să înceapă și s-a sfîrșit cu „un simțămînt de epuizare" : „Întocmai ca agrimensorul dintr-un roman celebru, autorul n-a avansat cu nici un pas în lucrarea sa. El sfîrșește, fără a fi început, cu un simțămînt de epuizare. El își aduce aminte cu jale de frumosul său subiect, și propune cititorului, ca o slabă scuză, următoarele versuri : **AUREOLA** / / Și toate secundele mi le iluminează-acel astru, / cetate eternă făgăduindu-mi / Fără cuvinte prieteni, la marginea lumii ș-a vremii / noi din nimic ne-am clădit pe noi înșine-n noi, / cu nemîntuire și încredințare / pe noi înșine predestinîndu-ne. / / Iată ascult înecat în abisuri / vestea ferice a redăruirii ; / și fruntea mea se înalță din neființă, / aureola ideală purtînd, întocmai ca odinioară /sub astrul adîncului / pe noi nouă înșine predestinîndu-ne". Mihai Ursachi propune deci trăirea în mijlocul unei proze-neproze, în care versurile și fragmentele în proză intră într-o nouă relație, punînd cititorul într-o stare de perplexitate și obligîndu-l să vadă în paginile sale mai mult decît un simplu joc sau o dovadă de măiestrie. Poate că — odată cu misterul tematic al cărții — îndrăznețul poet descoperă și prezintă celui ce-i explorează paginile destul de bizare un mister al scrierii însăși, al felului în care se face simțită mișcarea aproape imperceptibilă a textului. Poeziile nu mai sînt „corpuri străine" în masa volumului, ci momente de maximă tensiune, cînd se lasă descoperite legăturile ce se stabilesc între poezie și proză. Există, poate, impresia că autorul regizează aceste puneri în scenă textuale doar pentru pura plăcere a spectacolului. Desigur, nu i se poate nega lui Mihai Ursachi — și nu numai ca director al Teatrului „V. Alecsandri" ! — încîntarea de a se pune în postură de regizor și chiar actor, însă n-ar trebui trecut cu vederea gestul său sublim prin care — pe urmele lui Gide — recunoaște că a descoperit o mișcare necunoscută a propriei sale scrieri. De altfel, poate datorită acestei mișcări textuale, Mihai Ursachi poate fi considerat un „creator de mister". Înclinația sa pentru descrierile exotice, încîntarea de a decupa dintr-un întreg ce rămîne neștiut secvențe fantastice se sprijină pe scrierea fragmentară, cu rupturi de ritm și de ton, cu alunecări neașteptate spre discursul oniric și suprapuneri derutante. Misterioasele întîmplări — sau neîntîmplări — sînt, în același timp, ciudate ansambluri textuale, unde introducerea incantațiilor poetice micșorează și mai mult șansa „descifrării" prozelor. Continuările logice au fost de mult suprimate, fantasticul din **Zidirea și alte povestiri** rămînînd nealterat de vreo pornire deductivă. Nesiguranța și certitudinea persistă după încheierea fiecărei „povestiri", transformîndu-se, treptat, într-un adevărat ecou al cărții. Descifrarea simbolică este interzisă, paginile citite impunînd trăirea în mijlocul misterului, în mijlocul prozei neîncheiate și a versurilor incantatorii, refuzînd orice explicație. Ce se întîmplă în **Hotel Paradis**, în **Augusta** sau în **Marele Tudor** nu se va afla niciodată, importantă rămînînd participarea la mister, intrarea în atmosfera ireală a cărții. Personaje bizare sînt sprijinite de scrierea — atît de cunoscută și, totuși, atît de străină — a lui Mihai Ursachi, gesturile lor aparent banale declanșează un întreg proces de alterare a sensurilor, în vreme ce frazele cele mai obișnuite propun semnificații cu totul și cu totul neașteptate. De aceea, structura stranie a cărții de poezie și proză, de nici poezie nici proză, de mai mult ca poezie și mai mult ca proză pare să se adapteze perfect unor întîmplări între somn și trezie, vis și realitate, obsesie și normalitate. Poate că, tocmai această corespondență distanțează net cartea de sterilitatea unui simplu joc inteligent, făcînd-o să fie mai mult decît un amalgam de versuri și proză, rezultat — s-ar putea crede — din nepriceperea, din lipsa de suflu a autorului. Pentru Mihai Ursachi misterul scrisului și al existenței trebuie să coincidă. De aceea, **Zidirea și alte povestiri** devine un volum fascinant prin depășirea limitelor imaginate pînă acum. Aventura povestirii — ca Faptă și ratare a Faptei, ca supremă Vanitate și totală înfrîngere — devine aventura la care Mihai Ursachi își invită cu un gest reținut și elegant cititorul.

Gabriela GAVRIL

Corespondență din Berlin

Drumul aparte al României

La mai bine de un an de la răsturnarea de la putere a cuplului dictatorial, România și „democrația originală" instaurată acolo de către tandemul Iliescu — Roman continuă să preocupe opinia publică din Germania. Dovada acestui interes pentru România sînt nenumăratele articole din mai toate ziarele germane, reportajele radiodifuzate sau televizate, dar și o seamă de cărți dedicate fenomenului românesc.

O primă analiză critică a scurtei perioade postotalitare cuprinde volumul recent apărut la Editura Rotbuch din Berlin semnat de scriitorul german originar din România, Richard Wagner, volum intitulat: **Drumul aparte al României. Relatare dintr-o țară în curs de dezvoltare.** Sintetizîndu-și o seamă de articole și eseuri apărute pe teme românești, atît în perioada ceaușismului cît și după aceea, Wagner trage acum un prim bilanț : „Răsturnarea unui dictator", afirmă autorul, „nu produce automat și răsturnarea realităților totalitare. Anticomunismul s-a dovedit a fi o formulă insuficientă pentru procesul democratizării". Tocmai de această dilemă s-a lovit opoziția română, atît în timpul campaniei electorale cît și după aceea. **Frontul Salvării Naționale** a reușit să devină atît garantul vechii nomenclaturi cît și formațiunea politică atractivă pentru o mare parte a populației cuprinsă de frica incertitudinilor sociale și economice. Cu o deosebită abilitate, **Frontul** a reușit să manipuleze această teamă a mulțimii. Rezultatele covîrșitoare la alegerile din mai în favoarea **Frontului** neocomunist au stîrnit în străinătate stupefacție și neînțelegere. Tocmai pentru a pricepe mai bine ce s-a întîmplat din punct de vedere psihosocial cu electoratul român, supus din 1938 unui ciclu de dictaturi, ba de dreapta, ba de stînga, cu implicații catastrofale pentru indivizii care compun o societate, Wagner recurge la o seamă de explicații de ordin istoric. „Mizeria politică de după căderea dictaturii este", în opinia lui Wagner, „rezultatul mizeriei politice din timpul dictaturii". „Dirijismul" din trecut s-a folosit, cu succes, de instrumentul naționalismului care nu este altceva, decît „produsul frustrării elitelor într-o țară în curs de dezvoltare". Pentru Wagner „dirijismul" înseamnă „bagheta magică a mîndriei naționale". Lipsa unei opoziții organizate în România ceaușistă nu are de-a face doar cu prezența masivă a organelor represive, ci și cu relațiile — de tip mafiot — prin care aproape întreaga populație a luptat pentru supraviețuire, aducîndu-și astfel inconștient aportul la menținerea regimului corupt. De aceea și aplauzele pentru cei care defăimează sistematic disidenții incomozi și după căderea dictaturii. Un disident a săvîrșit, în opinia celor ce nu-și recunosc propria lor vinovăție, chipurile, fapte reprobabile pentru că el, disidentul, le aduce aminte că ar fi putut opune rezistență. Pînă și cultul personalității din jurul lui Ceaușescu nu a fost atît „rezultatul gîndirii psihopatologice dictatoriale", cît efectul „obiceiurilor corupte" ale societății. Din această cauză dezbaterea deschisă a trecutului apropiat stagnează, suspecta complicitate de odinioară prelungindu-se pînă-n prezentul imediat. Dacă puterea actuală se rezumă la pedepsirea fărădelegilor săvîrșite de foștii demnitari în perioada 16—22 decembrie 1989, nici alte organisme, precum **Uniunea Scriitorilor**, n-au luat măsuri mai radicale, debarasîndu-se de cei compromiși. Dimpotrivă : întreaga birocrație a **Uniunii** a rămas intactă, doar un singur membru, Eugen Barbu, a fost exclus, și asta nu în timpul primei sale conferințe naționale de după revoluție, ci de-abia în septembrie trecut. Această situație difuză e menținută în mai toate instituțiile din România, începînd cu biserica ortodoxă și terminînd cu **Securitatea**, rebotezată în **S.R.I.** Reacțiile nevrotice ale populației, adînc înrădăcinate, astfel persistă. Dezorientarea generală a deschis larg porțile populismului tradițional, care a dus deja în timpul dictaturii antonesciene la o paralizie politică a societății românești, salvată atunci de la colaps grație intervenției regelui. Nu întîmplător azi mizează o parte a intelectualității din România pe regele detronat de către comuniști, sperînd că el va putea juca rolul unui Juan Carlos al Spaniei, uitînd însă că țara a trecut prin mașina de tocat a stalinismului, care a distrus nu numai societatea civilă ci și structurile economice. „Prezența regelui pe scena politică din România", conchide Wagner, „ar spori mai degrabă conflictele" existente. Pericolul cel mai mare în România, dar și-n alte țări esteuropene, este, în opinia lui Richard Wagner, naționalismul intolerant și demagogic. Ieșirea din acest impas se va realiza doar atunci cînd va fi depășită acea relație fatidică între naționalism și subdezvoltare.

William TOTOK

*) Richard WAGNER, **Sonderweg Rumänien, Berichts aus einem Entwicklungsland (Drumul aparte al României. Relatare dintr-o țară în curs de dezvoltare).** Ed. Rotbuch, Berlin, 1991.

Wiener Walzer

((urmare din numărul trecut)

6 august

Zile obișnuite, de confort burghez, la Viena

Capitala austriaca îmi apare acum, cînd mă întorc aici a nu știu cita oară, mai mică, provincială în multe privințe și neinteresantă dincolo de marile, de extraordinarele ei monumente baroce Îmi face impresia chiar că este mai puțin curată decît acum cincisprezece ani cînd totul mă uluia aici. Discuții lungi, în două seri, stropite cu vin italian și francez (am impresia că austriecii își subapreciază vinurile din preajma Vienei și din Burgenland, care mie îmi plac), cu dr. O. Îmi dau seama, încă o dată, cît de prost cunosc și înțeleg intelectualii din Occident realitățile de la noi și din preajma noastră, din tot acest misterios și imprevizibil Răsărit, cu logica lui cu totul particulară. Cei de aici se emoționează foarte repede că nu știu cîți teroriști palestinieni sînt încercuiți de trupele israeliene, că vreo cîteva sute de mii de oameni au rămas fără patrie — ceea ce e trist, foarte trist — dar nici prin cap nu le trece că în Rusia sunt sugrumați sistematic românii din Basarabia și din Bucovina de nord, lituanienii, letonii, estonienii și atîția alții, milioane și milioane de oameni care și-au pierdut patria aici, în Europa, lîngă și sub ochii lor, cu aprobarea lor tacită, oricum datorită și indiferenței lor. Piară toți aceștia, întindă-se gulagurile estice, izbucnească chiar și un război, cît mai departe, firește, numai egoismul și confortul lor să nu fie zgîndărit. Și acești ridicoli naivi își imaginează, organizînd manifestații în profitul Moscovei, că luptă pentru pace și pentru libertate.

Cine a respirat o dată atmosfera viciată din vagonul 402 nu va putea gusta niciodată deplin confortul din Expresul „Mozart"

7 august

Din nou în tren. Alergăm spre München în expresul „Mozart". Ne simțim bine în acest tren extrem de curat, în care beneficiem pînă și de apă caldă (pe care n-o avem întotdeauna în apartamentele noastre de acasă). În compartiment, la Linz sau poate la Salzburg, se urcă o tînără austriacă și un cuplu de americani cu rucsacuri enorme, cum călătoresc mulți tineri pe aici, de la un capăt pînă la altul al lumii. N. îi studiază cu atenție și cu simpatie evidentă pe acești tineri și e gata să plîngă. Nu spune nimic, dar știu ce gîndește. De ce copiii noștri, cu nimic inferiori acestor tineri, nu pot spune la fel de firesc ca ei: „Venim din Statele Unite, am vizitat Anglia, Franța, Elveția, Italia, Austria, Germania și mergem acum la Frankfurt să luăm avionul, după două luni de hoinăreală, cu rucsacul în spinare, pentru a ne întoarce acasă".

Tinerii sunt profesori începători, ca Mariana, care n-ar putea să meargă, fără ajutorul nostru, nici măcar pînă la Constanța cu leafa ei. Momentul critic trece și ne reluăm, în ambianța plăcută a vagonului, ocupațiile: tînăra austriacă își notează ceva într-un carnețel, apoi împletește tot timpul. Cuplul american schimbă cîteva cuvinte, se luptă fără succes să citească ceva întinzîndu-se cît mai comod în fotolii, pentru ca mai întîi ea, apoi și el să se lase învinși de somn. Noi vorbim despre toate, mult și destul de repede față de cuvintele puține pe care le schimbă ceilalți, cînd se trezesc, intrigați că nu pot identifica idiomul pe care îl vorbim. Din discreție (ceea ce nu s-ar fi întîmplat la noi), nu ni se pune însă nici un fel de întrebare. Nu știm cînd am trecut din Austria în Germania. Nimeni nu ne-a întrebat nimic. Nimeni nu s-a uitat cu lanterna, în plină zi, pe sub bănci, nimeni nu s-a cățărat pe vagon. Nu auzim zgomotul, înfiorătorul zgomot de cizmă soldățească, pe tabla vagonului. Trenul n-a întîrziat, din cauza lungilor și inutilelor controale la trecerea dintr-o țară în alta. Nimeni nu suspectează pe nimeni: de spionaj, de contrabandă, de trecerea frauduloasă a frontierei. Pentru cei urmăriți sînt mijloace speciale, nu controlul jignitor generalizat. Valizele stau sus, în colțul lor, fără ca nimeni să aibă curiozitatea să le deschidă, să răscolească cu voluptate de pitecantrop lucruri intime. Și de cîte ori am asistat, la frontierele statelor socialiste, despre care o deșănțată propagandă afirmă că au regimurile cele mai umanitare (în Occident am mai întîlnit naivi care mai cred în aceste sloganuri!), la scene îngrozitoare, penibile, grotești, întotdeauna umilitoare, de flagelare a demnității umane, terfelită și batjocorită fără rușine. Îmi dau seama, o dată mai mult, că una din marile deosebiri dintre locuitorii celor două lumi, rezultate arbitrar în urma ultimelor două războaie mondiale, o constituie sentimentul de culpabilitate perpetuă care-i apasă pe cei din est, copleșiți de interdicții pe care bunul simț le respinge și încearcă să le încalce, sentiment pe care europenii din vest nu-l cunosc și nu-l pot înțelege, pentru că nu cunosc umilitoarea și dezumanizanta apăsare a constrîngerii absurde. Trenul aleargă printr-o Germanie calmă și sigură de ea.

Al. ANDRIESCU

chacali

Bietul Pallady

Lucram la o natură moartă, aproape lugubră, și bănuiam că ziua începută astfel se va consuma sub semnul negației. Așa s-a și întîmplat. Bătaie în ușă, deschid, o invitație: seară omagială Pallady. Mulțumesc mesagerei, mă înseninez, e, totuși, Pallady, nu? Citesc programul și prima negație se și insinuează. Își dă concursul, se spune acolo, își dă concursul Florin Piersic. Pallady și Florin Piersic? Nu. A doua zi (curiozitate plebee), prin detectiv particular, obțin detalii. Seara a avut de toate. Și recital de canto și copilași instrumentiști și Florin Piersic oferind amănunte din viața proprie și recitind din... Vlahuță și o blajină disertație în temă, și chiar pictură de Pallady. Dar și intervenție din sală, o voce din public, vocea dialectal inconfundabilă a unui pictor, care, bref, a zis: nudurile lui Pallady nu sînt senzuale, te uiți la ele ca la niște icoane. Asta ca reproș. Perfect. Am reluat aceeași lugubră natură moartă, vrînd cu dinadinsul să rămîn în regimul de negație din ajun. Lucram și mă certam. Cu cine? Cu vocea din public? Nu. Atunci? Cu tagma. Al cărei purtător de cuvînt se făcea. Am muiat pensonul în violet și mi-a venit să strig: tagma jefuitorilor. E, nici chiar așa. Am muiat în verde: în fond, pictorii, ființe sclipitoare sau nătînge, cum a dat Domnul, au făcut și ei ce-au putut. Au stat sub vremi. Și cum să ieși de sub vremi dintr-o dată? Deci nudurile palladyene privite ca icoane. Dar nu e rău deloc. Numai că vechiul reflex lucrează ca o carie, iar sub pojghița vorbei se află stratul bun de ronțăit. Raționamentul înaintează. Deci, nudul ca icoană. Icoana ca mistică burgheză. Or, cum să mai privești cu plăcere nudurile lui Pallady? Am muiat pensonul în indigo și m-am lăsat și mai mult pradă răutății. Dacă nu hieraticele și nesuferitele nuduri palladyene, atunci care? întreb vocea din sală. Intervenție retorică, se înțelege, și frecînd pe pînză vinețiul umorilor negative, zic: aha, nudurile vocii din sală, de o senzualitate recunoscută, aproape tactilă, excitantă pînă la orgasm. Carevasăzică așa: astea nuduri senzuale, nu ale decadentului burghez Pallady. M-am serenizat brusc, am muiat pensonul în ocrul plenitudinii înțelepte și nu mi-am mai putut reprima, compensatoriu, plăcerea de a vedea în tablourile burghezului ceea ce nu va putea vedea nicicînd vocea din public, adică spațiul unei senzualități rasate, discrete, elitare. Am găsit imediat și punctul de sprijin dacă mai era nevoie în sofismul unui admirator și companion al pictorului, Alexandru Paleologu, el însuși posesorul cîtorva Pallady de certă importanță: iubirea, amorul, observă estetul în eseul despre ezotericul Sadoveanu, e cosa mentale! Senzualitatea nudurilor lui Pallady, îmi zic așadar, n-ar putea fi la îndemîna oricui, cu atît mai puțin a celor care, supunîndu-se, ani de-a rîndul, estetismului comunist și-au trivializat într-atît gustul, și l-au făcut atît de inoperent la nivelul marii arte, încît...

Am renunțat la natura moartă, începută sub auspicii negative și mi-am așezat pe șevalet o pînză albă, virgină. Așteptînd ca spiritul palladyan să-mi fecundeze prima tușă.

Val GHEORGHIU

Confesiunile unui băutor de ceai (2)

Motto:

Ibric albastru, ceai negru,
M-a făcut mama integru,
De-aceea dau telefoane
La coconi și la cocoane
Și îi dezintegru.

Am luat obiceiul eroic să miros butuci scăpătați de stejar, să-mi trec pe limbă, viteaz, pentru a gusta dacă sînt bine ascuțite (glorie tocilelor!), lame de bricege marinărești, spade vestite (Athos, Porthos și Aramis cei mai strașnici gogomani-s!; te salut, d'Artagnan, gascon ciomăgit în curtea hanului „La morarul vesel"!), să pipăi mînere de uși medievale și ciuperci contemporane (încredințat că fuseseră fierbinți cu o clipă mai înainte), să scutur cîrpe cordiale în aer simulînd fluturi și prepelițe, să caligrafiez cu zarnacadele pe garduri: T A M A R A!!! Neobișnuit e însă altceva. În toate noile și irezistibilele mele acțiuni mă dublează un înger frel și siniliu dîndu-mi sugestii de dincolo de hațmațuchi și realitate. Am ajuns astfel la o umilință (mimată?) ce nu s-ar deosebi cu nimic de felul meu normal de-a fi dacă aș putea face abstracție de tristețea copleșitoare a îngerului aburos. Tristețe ce mă obsedează ca fantomele din turnuri părăsite. Nu pricep oare, la modul suprem, ceea ce îmi insinuiază el cu delicatețea cîrlionțată de razele unui soare perfect rotund în amiaza fixă? Așadar, într-o zi cu fîntîni suite clandestin în plopi și bălării acoperind fastuos șanțuri cu apă latină, într-o zi, deci, observînd că mîhnirea lui căpătase o paloare de nesuportat, m-am hotărît să iau lucrurile în suflet ca pe o rouă definitivă și, mai îndrăzneț ca niciodată, l-am întrebat sincer și abrupt, prin timbre cu nuduri, ce-l determină să sufere atît de acut. Dar, vai, îngerul nu mi-a răspuns, ci a dispărut într-un halo grena, de un reproș intens... Voi arbora de-a pururi la chipiu cocarda renunțării!

Trebuia să refac din memorie o scrisoare trimisă iubitei ideale! Dimineața, după ce dasem la o parte perdelele groase de catifea filierate în argint, scrisesem înflăcărat: „Uitîndu-mă în grădina din fața ferestrei cu gratii, am numărat cinci lale galbene și patru lalele roșii. Or, noi știm că întotdeauna îngerii surîd în preajma cifrei nouă, T A M A R A...

În dosul casei, fără să-i pese, trăia un șezlong. Era viața lui. Ploaia pătrunsă în pînză, soarele ascuns în cuiele mari! Cădeau fructe umplîndu-l de zeamă și viermi viorii. Cărți necitite, umflate de rouă, roase pe încetul de omizi, așteptau după-amiaza. Nici un gînd... Cîte hîlți într-o singură vară!

Scrisori pentru TAMARA. 1) O, cît de mult aș fi vrut să trăiesc în vremurile acelea odihnitoare cînd se credea că sîngele stă nemișcat ca o mlaștină în trupul nostru obscur. 2) Logodeam două fire de iarbă, pecetluiam căsătorii înrourate-n burlanele caselor vechi, iubeam doar flori lacome și animale gălăgioase; totul creștea pentru a întîmpina o ființă de cristal, neponegrită de lumină. 3) Nicăieri n-am gustat cu mai multă patimă, precum în miezul unei magazii de scînduri, AERUL! 4) Numai sfărîmînd în degete un melc uscat sau o păstaie pustie îți poți da seama de consistența tristeții. 5) Nu uita: roua este un cal disperat în ierburi; gazul, fitilul și flacăra sînt părțile moi ale lămpii; feroce cade-ntr-un crin propriul său parfum.

Zgomotul acela nelămurit, care la început părea să fie dat de deschiderea sau închiderea unei bariere, creștea, mai ales în nopțile de vară, pînă la exasperare. Nu puteam întreba pe nimeni despre ce este vorba. Uneori conținea sunete nesfîrșit de melancolice, de tandre, promițătoare de mari fericiri. Alteori devenea atît de brutal încît eram nevoit să-mi astup urechile cu aluaturi fine ca să rezist. Așteptam, încăpățînat, să treacă sau, pentru numele lui Dumnezeu, să se materializeze în ceva, chiar într-o rimă, ca să înțeleg, să înțeleg!!!

Emil BRUMARU

SEMNUL „?“

Sulemenirea guvernamentală

Anunțată cu surle și trîmbițe, așteptată ca o posibilă minune capabilă să scoată țara din marasm, remanierea guvernamentală s-a dovedit a fi o biată rotire a cadrelor sau, încă și mai rău, un fel de sulemenire a **Guvernului** care n-a convins pe nimeni. Nici chiar pe Dl. Petre Roman, prea puțin entuziast cînd a anunțat-o, chiar dacă a vorbit de nu știu ce minuni ce se vor petrece în România în următorii 2—3 ani. Minuni, minuni — chiar de ele ne și este teamă!

Deci, „remanierea“ n-a convins pe nimeni, dar a reușit să facă victime. Mai întîi, pe Dl. Dinu Patriciu de la „aripioara tînără“ care, acceptînd portofoliul și fiind apoi respins de votul **Adunării Deputaților**, și-a compromis creditul și șansele politice pentru cel puțin un cincinal. O altă victimă de data aceasta una de marcă, mi se pare a fi Dl.general Victor Atanasie Stănculescu, rămas fără armată și trimis la „industrii“, adică acolo unde numai Cel de Sus ar mai putea face ceva ca să îndrepte lucrurile. Restul schimbărilor (rotirilor) n-au absolut nici o importanță — nici măcar revenirea D-lui Ion Aurel Stoica în **Guvern**, ca ministru fără portofoliu.

Așa că nu rămîne decît să ne întrebăm care a fost sensul unei operații pe cît de inutile, pe atît de absurde. Primul răspuns ar putea fi formulat astfel: sulemenirea de față a avut rostul să temporizeze lucrurile, să împiedice o veritabilă schimbare de **Guvern**. Probabil că așa este. Dar mai este ceva — anume teama din interiorul formațiunii guvernamentale, teama premierului Roman de orice persoană ce pare a acumula credit și popularitate. În speță, teama de Dl. general Stănculescu, în care unii comentatori români și străini vedeau o alternativă la primul ministru. Acesta pare a fi rostul schimbărilor, iar Dl. prim-ministru a mai făcut o mișcare de auto-protecție. Cîte vor mai fi necesare ?De cine se va mai debarasa ?

L.A.

Din presa vremii...

Salut și ne-apucăm de treabă că avem timp puțin și spațiul limitat ● Multe lucruri bune în **Epoca** nr. 16 ● dar mai ales o excelentă pagină a II-a ● cu un fragment dintr-o veritabilă **antologie a rușinii** ● sau cum au văzut d-nii Darie Novăceanu, L. Ciubotaru, L. Duță, Dorin Măran și Constantin Sorescu zilele de **14-15 iunie 1990** ● Ei bine, au văzut după cum li s-a plătit ● Clar ● Și tot în **Epoca**, d-nul **Ilie Păunescu** scrie despre **răspunderea d-nului Câmpeanu** amintind, în treacăt, cîteva dintre gesturile d-nului amintit ● gesturi care au scindat opoziția ● de, politică mare, te pui ! ... ● făcută, în schimb, la mîna a doua... ● În **Opinia Studențească**, d-nul **Nichita Danilov** pune două proptele lui **Ion Cristoiu** pentru ca acesta să stea mai drept ● Mai bine îi făcea un țarc ● Dar asupra acestui subiect vom mai reveni ● Și tot în același număr (17), d-nul Băcanu răspunde **Dorinei Băieșu** ● Și crede că nu-i neapărat nevoie să-l prinzi pe primul ministru cu mîna în buzunarul statului ● pentru a scăpa de el, firește ● Și guvernul său **remaiat** ● Cum striga un vînzător de ziare în Piața Unirii ● În **România Mare** (16 pagini...), d-nul V.C. Tudor se laudă cu legionarii săi ● care, zice dînsul, trag direct prin buzunare ● Hai, că-i bună ● O fi vreo greșeală pe undeva ● Poate **„trag la buzunare“** ● deci sînt șuti ● cum ar spune bătrînul con Eugen Barbu ● Dar avem ceva și mai și ● Muc și spîrc ● Revista **Europa** ● unde un doctor de porci rasa „Marele Alb“ nu-și dorește altceva decît, țineți-vă bine, ca „maica Rusia să-și revină cît mai curînd“ ● dar nu singură ● ci împreună cu celelalte republici ● fiindcă „sovieticii sînt printre

puținii care pot înțelege tragediile istorice trăite de poporul român“ ● Adevăr grăit-a ăsta, cum îi zice ?... **dr. Viorel Gh. Vodă prin Lobodă** ● Dar mucul e dl. Ilie Neacșu ● editorialist analfabet și daco-get get-beget ● care are o ură neagră față de evrei ● Să cităm : „Nu pot să accept ca reprezentanții acestei etnii care la noi numără în jur de 20.000 de membri să ocupe majoritatea funcțiilor decizionale în stat, în învățămînt, etc... (...) Ar mai trebui să se strecoare și în instituțiile cu caracter militar, să transformăm bisericile în sinagogi și să mutăm capitala la Tel-Aviv“ ● Adică, atîta ne mai lipsește ● Un program al evreilor condus de colonelul Neacșu ● Și scăpăm de griji ● Bravos, adio clauză ! ● Merci, **Europa !** ● Și cu asta ne-am lămurit și cine scrie „Anonimele din Infern“ pe care, de mai multe numere le publică revista **Acum**.

Cu bine,
Dorin SPINEANU

Un ieșean prin București, la 1991 (I)

Spuneam, la capătul **preumblărilor** mele de acum cîteva vreme, că Bucureștii sînt, încă, un oraș cu putere de seducție. Un oraș, oricît de desuet ar suna cuvîntul, ispititor. Nu am de făcut nici o palinodie. Așa cred, așa mărturisesc. Știu, bineînțeles, că mulți au o altă părere. Pe unii, cetatea de pe Dîmbovița cea ca-și-stătătoare îi obosește prin agitația nevrotică (și nevrizantă) a străzilor ticsite de inși grăbiți, zgomotoși, discutînd aprins, de parcă s-ar certa. Alții îi suspectează pe acești sudici nu tocmai predispuși la reverie de un mult prea robust, insațiabil pragmatism. Un sîmbure de adevăr și chiar mai mult decît atît, conțin toate aceste reticențe. Ar trebui poate cîntărit cîte procente s-or fi rotunjind în sfera prejudecății și cîte în aceea a unui eventual complex. Dar la ce bun ? Să lăsăm unor mai gingașe rosturi gingașa balanță.

Că urbea lui Bucur s-a cam țigănit? Fenomenul se petrece, într-un fel (...într-alt fel)și prin alte metropole evropenești, unde s-a putut auzi, pe malurile unor celebre lacuri, cîntecul de pe urmă al bietelor lebede jumulite. Accentul, mai ales în vorbirea celor tineri, e oarecum nesuferit? Cu asta aș fi de acord, dar oare cum li s-o fi părînd lor dulșele nostru grai moldovinesc? Pulsează, din zori și pînă în noapte, alte ritmuri? Grație acestei vioicium !... De cum se crapă de ziuă odată descins în cetatea valahă, în plictisul și lîncezeala ce domnesc prin alte locuri. Dacă hoinărelile prin București n-or fi priind unui astenic, unui îndărătnic, unui lenevos, nimic nu-l împiedică pe călătorul străin de inerții și anxietăți să capteze cu simțurile treze freamătul de viață — colorată, incitantă, dinamică — al spectacolului ce i se oferă.

Și ce mai freamăt... ce mai zbucium !... De cum se crapă de ziuă și pînă în faptul serii, o continuă alergătură după te miri ce și mai nimica, în „topul“ preferințelor (...de nevoie) păstrîndu-și neclintit poziția buclucașului salam, intrat în „mitologia“ politică, de fapt în folclorul hazliu al tinerei și fragilei noastre democrații. Cozi, de o geometrie variabilă, tăcute ori murmurînde, mai sumbre sau mai convulsive, ca în vremurile pe care le-am fi vrut apuse. Și iarăși cozi... Și încă... Un peisaj binecunoscut, în care haosul, gestionat cu o arogantă demagogie, se preschimbă într-o îndelung exersată... rînduială. Se stă la rînd, adică, mult și bine, cu o îndîrjire și cu o răbdare care mai că te fascinează. Ca, mai apoi, să te deprime. În fața unei biserici, lume multă „Uite, mamă, coadă la biserică!“, prinde glas un țînc deprins, bietul, cu limbajul eternei penurii. Ba ici, ba colo, făcînd tot felul de pariuri (știți dumneavoastră ce fel: ce s-a mai „băgat“, dacă rîvnitele produse or să ajungă ș.a.m.d.), concetățeanul se reobișnuiește cu această formă de disconfort.

În piețe, nu e sărăcie. Nici vorbă. Dar, cum să zic, e un fel de jaf. Sfidînd orice mercurial cît de cît rezonabil un kilogram de mere costa, cînd am trecut eu pe acolo, pînă la 40 **dă** lei. Poftă bună! Bine măcar că nu le dau pe valută. Sau, mai știi? Oricum, cu piața ne-am lămurit. Putem intra, de curiozitate, într-o autoservire. Șii căutînd una care încă nu s-a metamorfozat, devenind un cap de pod al capitalismului sălbatic, am intrat. O fi fost ora nepotrivită, se poate și asta, dar priveliștea, în orice caz, nu era din cale-afară de îmbietoare. Nimicuri cu sau fără sos și, în vedetă, nemuritorii creveți vietnamezi. Gălbiori, crocanți. Pentru cei cu nostalgia comunismului probabil. Mînce-i sănătoși, cu sau fără verdețuri. Și n-au decît să adauge festinului și un ou... dogmatic.

Florin FAIFER

Astenia Premierului

Astenie de primăvară sau panică? De obicei argumentatul Premier o ia pentru prima dată hotărît razna în Parlament, devenind ecoul unor înflăcărate discursuri cărora se pare că mulți le simt astăzi lipsa. Să fie o nouă strategie electorală? E greu de crezut că cineva ar putea lua azi în serios un Premier care vorbește de „drumul solid“ (e drept că încă nu luminos) pe care ne aflăm spre o Românie „în care este bine să trăiești“. O umbră de luciditate l-a făcut totuși pe exaltatul orator să invoce un miracol ca principal instrument al reformei și fără îndoială unic mijloc de a păstra puterea absolută la următoarele alegeri. Dar pentru un miracol de asemenea proporții trebuie păstrat scenariul pactului cu diavolul, ceea ce de altfel a și făcut bătrînul tovarăș și preten al domnului Roman, amanetînd un suflet care nu-i aparține pentru cîteva guri de gaz infernal, și acelea acordate cu parcimonie și pe bani grei, adevărați. Pînă și bulgarii au avut demnitatea de a refuza un pact de asemenea natură, cu toate că nu le-ar strica nici lor un miracol. Generalul inginer Spiroiu, **the new man** în echipa de „tehnocrați“ ai Premierului (se pare că domnul Roman e decis să scoată la bătaie artileria grea), a găsit totuși un rost respectivului pact: avem nevoie de piese de schimb pentru tehnica militară. Cît despre imposibilitatea de a ne apropia de o altă alianță militară, devenită fapt prin semnarea tratatului cu sovieticii, generalul inginer se abține de la orice comentarii, nefiind încă instruit cum se cuvine în acest sens.

În fine, tot pe seama diabolicului anotimp trebuie pus faptul că, după o curte asiduă făcută reticentelor partide politice istorice, Premierului i-a trecut prin cap să se defuleze apelînd la diverse surogate în vederea **remanierii** guvernamentale : un liberal respins de P.N.L. pentru că a făcut parte din guvernul provizoriu, al alt liberal dizident și un vag agrarian, practic F.S.N. — aripa rustică.

MEFISTO

Colectivul de redacție : Radu ANDRIESCU, Liviu ANTONESEI (redactor șef adjunct), Emil BRUMARU (redactor șef adjunct), Codrin BURDUJA (secretar de redacție), Mariana CODRUȚ, Nicolae DABIJA, Nichita DANILOV, Alexandru DOBRESCU (redactor șef), Valeriu GHERGHEL (secretar general de redacție), Mădălina GRIGORAȘ (secretar de redacție), Ion HADÂRCA, Nicolae IONEL, Alina MUNGIU, Constantin PRICOP, Horia ZILIERU.

REDACȚIA : IAȘI, Casa cu absidă, Centrul civic, telefon : 981/16242.
Administrația : București, Calea Victoriei 133—135, telefon : 90/500618.

PREȚUL UNUI EXEMPLAR : LEI 6

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRESFILATELIA — Sector export-import presă, P.O. Box 12—021, telex 10376, prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66, sector 1.